

T.C. Resmî Gazete

Başbakanlık
Mevzuatı Geliştirme ve Yayın Genel Müdürlüğüne Yayınlanır

Kuruluş : 7 Ekim 1920

17 Eylül 2003
ÇARŞAMBA

Sayı : 25232

[A](#) ÖNCEKİ

SONRAKİ [E](#)

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Andlaşmalar

[2003/6066 Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında İmzalanan, Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma'nın Onaylanması Hakkında Karar](#)

[2003/6072 Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü'nde Yapılan Ekli Değişikliğin Onaylanması Hakkında Karar](#)

[2003/6077 Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliğinin Onaylanması Hakkında Karar](#)

[2003/6080 Türkiye ile Bulgaristan Arasında Enerji ve Altyapı Projeleri Alanında İşbirliğine İlişkin Anlaşma Tutanağının Onaylanması Hakkında Karar](#)

[2003/6083 Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında İmzalanan, Bilim, Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar](#)

[2003/6087 Türkiye Cumhuriyeti ile Sudan Cumhuriyeti Arasında İmzalanan, Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması'nın Onaylanması Hakkında Karar](#)

Milletlerarası Sözleşme

[2003/6069 11 No'lu Protokol ile Değişik, İnsan Haklarını ve Temel Özgürlüklerini Koruma Avrupa Sözleşmesi'ne Ölüm Cezasının Kaldırılmasına Dair Ek 6 No'lu Protokol'un Onaylanması Hakkında Karar](#)

Tebliğler

— Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı (No: 2003/63)

— Amasya İli Sınırları İçerisinde Spor Müsabakaları Nedeniyle Meydana Gelebilecek Şiddet Olayları veya Kötü Tezahüratın Önlenmesi Suretiyle Kamu Düzeninin Sağlanmasına Dair Karar (No: 2003/1)

— Sinop İli Sınırları İçerisinde Sokakta Yaşayan veya Çalıştırılan Çocukların Korunması Suretiyle Kamu Esenliğinin Sağlanması ile İlgili Karar (No: 2003/1186-1)

— Uşak Valiliği Mahalli Çevre Kurulu Kararı (No: 2003/4)

YÜRÜTME VE İDARE BÖLÜMÜ

Milletlerarası Andlaşmalar

Karar Sayısı : 2003/6066

17 Eylül 1998 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 19/3/2003 tarihli ve 4831 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti ile Hindistan Cumhuriyeti Arasında Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin Anlaşma"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 25/7/2003 tarihli ve EİGY/307200 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963, tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 14/8/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. ŞENER
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. ŞAHİN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. ATALAY
Devlet Bakanı

A. BABACAN
Devlet Bakanı

M. AYDIN
Devlet Bakanı

G. AKŞİT
Devlet Bakanı

K. TÜZMEN
Devlet Bakanı

C. ÇİÇEK
Adalet Bakanı

C. ÇİÇEK
Milli Savunma Bakanı V.

A. AKSU
İçişleri Bakanı

K. UNAKITAN
Maliye Bakanı

H. ÇELİK
Milli Eğitim Bakanı

Z. ERGEZEN
Bayındırlık ve İskan Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

S. GÜÇLÜ
Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. BAŞESGİOĞLU
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

A. COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. H. GÜLER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. MUMCU
Kültür ve Turizm Bakanı

O. PEPE
Çevre ve Orman Bakanı

Türkiye Cumhuriyeti
ile
Hindistan Cumhuriyeti Arasında
Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunmasına İlişkin
Anlaşma

Türkiye Cumhuriyeti ve Hindistan Cumhuriyeti ; (bundan sonra Taraflar olarak anılacaktır.)

Özellikle, bir Taraf yatırımcılarının, diğer Tarafın ülkesinde yapacakları yatırımlarla ilgili olmak üzere aralarındaki ekonomik işbirliğini artırma arzusu ile ;

Anılan yatırımların tabi olacağı uygulamalara ilişkin bir anlaşmanın akdinin , sermaye ve teknoloji akımı ile Tarafların ekonomik gelişimini teşvik edeceğini kabul ederek ;

İstikrarlı bir yatırım ortamı meydana getirmek ve ekonomik kaynakların en etkin biçimde kullanılmasını sağlamak üzere, yatırımların adil ve hakkaniyete uygun muameleye tabi tutulmasının gerektiği hususunda mutabık kalarak ve

Yatırımların teşviki ve karşılıklı korunması ile ilgili bir anlaşmanın yapılması kararıyla,

Aşağıdaki şekilde anlaşmaya varmışlardır:

MADDE I

Tanımlar ve Anlaşma'nın Kapsamı

İşbu Anlaşmada :

1. " Yatırımcı" terimi :

(a) Taraflardan her birinin yürürlükteki hukukuna göre vatandaşı sayılan gerçek kişileri,

(b) kuruluşlar, firmalar veya iş ortaklıklarını da kapsayacak şekilde Taraflardan her birinin yürürlükteki hukuku çerçevesinde kurulmuş veya teşekkül etmiş ve bu Tarafın ülkesinde önemli iş faaliyetlerine girişmiş bulunan şirketleri ifade eder.

2. " Yatırım" terimi, yatırımın yapıldığı Tarafın kanun ve nizamlarına uygun olarak, bu gibi bir yatırımın biçimindeki değişiklikleri de içerecek şekilde kurulmuş veya

edinilmiş her türlü malvarlığını ifade eder ve özellikle bunlarla kısıtlı olmayacak şekilde, aşağıdakileri kapsar :

- (a) hisse senetleri, sermaye hisseleri ya da şirketlere iştirakin diğer şekilleri ;
- (b) yeniden yatırımda kullanılan gelirler , para alacakları veya bir yatırımla ilgili mali değeri olan diğer haklar;
- (c) taşınır ve taşınmaz mallar , aynı zamanda sözkonusu malın bulunduğu Tarafın kanun ve nizamlarına uygun olarak tanımlandığı şekilde ipotek, tedbir, rehin ve diğer benzer haklar gibi diğer haklar;
- (d) Tarafların ilgili kanunlarına uygun olacak şekilde fikri mülkiyet hakları, peştemaliye, teknik prosesler ve know-how ;
- (e) doğal kaynaklarla ilgili imtiyazları da içerecek şekilde, kanun veya sözleşme ile verilmiş iş imtiyazları.

3. "Yatırım" terimi işbu Anlaşma'nın yürürlüğe giriş tarihinde mevcut bulunan tüm yatırımlar yanında bundan sonra yapılan veya edinilenleri de kapsar.
4. "Hasılatlar" terimi, bir yatırımdan elde edilen ve özellikle ancak sınırlı olmayacak şekilde şekilde kar, faiz ve temettüleri ifade eder.
5. (a) "Türkiye" terimi, Türkiye Cumhuriyeti'nin ülkesini, aynı zamanda Uluslararası Hukuk'a uygun olarak üzerinde egemenlik haklarını ve yargılama hakkını kullanmaya yetkili olduğu deniz alanlarını ifade eder.

(b) "Hindistan" terimi, Hindistan Cumhuriyeti'nin ülkesini ifade eder ve karasuları ve üzerindeki hava sahası yanında Uluslararası Hukuk'a uygun olarak Hindistan'ın egemenlik haklarına, diğer haklara ve yargılama hakkına sahip olduğu diğer deniz alanlarını da içerir.

MADDE II

Yatırımların Teşviki ve Korunması

1. Her bir Taraf diğer Tarafın yatırımcılarını kendi ülkesinde yatırım yapması için teşvik edecek ve elverişli koşullar yaratacak ve bu gibi yatırımlara herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına benzer durumlarda uygulanandan daha az elverişli olmayan koşullarda , kendi kanun ve nizamlarına uygun olarak muamele edecektir.
2. Her bir Taraf, gerçekleştirilmiş olan bu yatırımlara ; kendi yatırımcılarının ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarının yatırımlarına, benzer durumda

uygulanandan, hangisi daha elverişli ise , daha az elverişli olmayan bir muamele uygulanmasını sağlayacaktır.

3. Tarafların ülkelerine vatandaş olmayanların girmesi, kalması ve istihdam edilmesi ile ilgili kanun ve nizamlarına uygun olarak;

(a) Taraflardan her biri, kendi ülkesindeki bir yatırımın faaliyete geçmesi ile ilgili olarak önemli düzeyde sermaye ve diğer şekillerde kaynak aktarmayı taahhüt eden veya taahhüt etme aşamasında olan diğer Taraf vatandaşları veya onların istihdam ettikleri kişilerin; kuruluş, geliştirme, idare ve danışmanlık maksadıyla ülkesine girmelerine ve ikamet etmelerine izin verecektir.

(b) Taraflardan birinin yürürlükteki kanun ve nizamları çerçevesinde yasal olarak kurulan ve diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımı olan şirketlere, kendi seçtikleri üst düzey idari ve teknik personeli, milliyetleri ne olursa olsun istihdam etmelerine izin verilecektir.

4. İşbu Maddenin hükümleri ,bir Tarafın diğer Tarafın yatırımcılarına, birinci Tarafın sağlayabileceği herhangi bir muamele, tercih veya ayrıcalığın yararını sunmaya yükümlü olduğu anlamında yorumlanmayacaktır:

(a) Taraflardan herhangi birinin taraf olduğu veya olabileceği bir gümrük birliği , ortak pazar, serbest ticaret bölgesi, parasal birlik veya bu gibi birlikleri-kuran benzeri uluslararası anlaşmalar veya uluslararası işbirliğinin diğer biçimleri.

(b) tamamen veya kısmen vergilendirmeye ilişkin herhangi bir düzenleme veya uluslararası anlaşma.

MADDE III

Kamulaştırma ve Tazminat

1. Yatırımlar , kamu yararı amacıyla , ayrımcı olmayacak biçimde, uygun ve adil tazminat ödenerek ve yürürlükteki hukuka ve işbu Anlaşmanın II'inci Maddesi'nde belirtilen genel ilkelere uygun olarak yapılan işlemler dışında kamulaştırılmayacak, devletleştirilmeyecek ve doğrudan ve dolaylı olarak benzeri etkileri yaratan uygulamalara (bundan sonra "kamulaştırma" olarak anılacaktır.) maruz kalmayacaktır.
2. Tazminat kamulaştırılan yatırımın kamulaştırma işleminin uygulanmasından veya kamunun bilgisine sunulmadan önceki gerçek pazar değerine eşit olacaktır.

Bu (Tazminat) ödeme tarihine kadar, cari bir oran üzerinden faiz içerecektir. Tazminat gecikme olmaksızın ödenecek , etkin bir biçimde gerçekleştirilebilir ve 4'üncü Madde'nin 2'inci paragrafında tanımlandığı gibi serbestçe transfer edilebilir olacaktır.

3. Yatırımları; savaş, ayaklanma, iç karışıklıklar veya diğer benzer olaylar nedeniyle diğer Tarafın ülkesinde zarara uğrayan Taraflardan birinin yatırımcıları, diğer Tarafça, söz konusu zararların karşılanması bakımından kendi yatırımcılarına ya da herhangi bir üçüncü ülke yatırımcılarına gösterdiği muameleden daha az elverişli olmamak kaydıyla, hangisi en elverişli ise o muameleye tabi tutulacaktır.

MADDE IV

Ülkesine İade ve Transfer

1. Her bir Taraf, bir yatırımla ilgili bütün transferlerin kendi ülkesinden içeriye ve dışarıya serbestçe ve gecikme olmaksızın yapılmasına izin verecektir. Bu tür transferler aşağıdakileri içerir:

- (a) gelirler;
- (b) bir yatırımın tamamının veya bir kısmının satışı veya tasfiyesinden elde edilen meblağlar;
- (c) Madde III çerçevesinde ödenecek tazminatlar;
- (d) yatırımlarla ilgili kredilerden kaynaklanan ana para ve faiz ödemeleri;
- (e) diğer Tarafın ülkesinde, bir yatırımla ilgili uygun çalışma izinlerini almış olan bir Tarafın vatandaşlarının aldıkları maaş, ücret ve diğer gelirleri;
- (f) bir yatırım uyumsuzluğundan doğan ödemeler.

2. Aksi yatırımcı ve ev sahibi Tarafça kararlaştırılmadıkça, transferler, yatırımın yapılmış olduğu para birimi veya herhangi bir konvertibl para birimiyle ve transferin yapıldığı tarihte geçerli olan döviz kuru üzerinden yapılacaktır.

MADDE V

Halefiyet

1. Eğer bir Taraf yatırımcısının yatırımı , ticari olmayan risklere karşı kanuni bir sistem dahilinde sigorta edilmişse ve sigortalayan bu gibi yatırımcılara, İşbu

Anlaşma kapsamındaki talepleri ile ilgili olarak ödeme yapmışsa, sigortalayanın ilgili sigorta anlaşmasının şartlarından ileri gelen her türlü halefiyeti diğer Tarafça tanınacaktır.

2. Sigortalayan, yatırımcının kullanmaya yetkili olabileceği haklar dışında hiç bir hakkı kullanmaya yetkili olmayacaktır.
3. Bir Akit Taraf ile sigortalayan arasındaki uyuşmazlıklar , işbu Anlaşmanın VI. Maddesi hükümleri uyarınca çözümlenecektir.

MADDE VI

Bir Taraf ile Diğer Tarafın Yatırımcısı Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflardan biri ile diğer Tarafın bir yatırımcısı arasında , o yatırımcının yatırımıyla ilgili olarak çıkan uyuşmazlıklar, yatırımcı tarafından yatırıma ev sahipliği yapan Tarafa ayrıntılı bilgi içerecek şekilde yazılı olarak bildirilecektir. Yatırımcı ile ilgili Taraf bu uyuşmazlıkları, mümkün olduğunca iyi niyetle, karşılıklı görüşme ve müzakereler yoluyla çözümlenmeye çalışacaklardır.
2. Eğer uyuşmazlıklar , birinci paragrafta belirtilen yazılı bildirim tarihinden itibaren altı ay içinde bu yolla çözülemezse, bundan sonra başka bir şekilde sözedilmedikçe, yatırımcının tercihi üzerine aşağıdaki mercilere sunulabilir:
  - (a) karar için, sözkonusu yatırımı kabul etmiş olan Tarafın hukukuna uygun olarak, bu Tarafın adli, veya diğer yetkili mercilerine; veya
  - (b) uluslararası tahkime ilişkin olarak:
    - (i) Taraflardan her ikisinin de Sözleşmeye taraf olmaları halinde Devletler ile Diğer Devletlerin Vatandaşları Arasındaki Yatırım Uyuşmazlıklarının Çözümü Sözleşmesi'ne göre Yatırım Uyuşmazlıkları Çözümü için Uluslararası Merkez (ICSID)
    - (ii) karşılıklı rıza ile, Uzlaştırma, Tahkim ve Delil Toplanması İşlemlerinin İdaresi için İlave İmkan
    - (iii) aşağıdaki değişikliklere tabi olarak, Birleşmiş Milletler Uluslararası Ticaret Hukuku Komisyonu'nun Tahkim Kurallarına göre bu maksatla kurulacak bir tahkim mahkemesi (UNCITRAL)
      - Kuralların 7. Maddesine göre atama mercii Uluslararası Adalet Divanı'nın Taraflardan herhangi birinin vatandaşı

olmayan Başkanı, Başkan Yardımcısı veya en kıdemli hakimi olacaktır. Üçüncü hakem, Taraflardan birinin vatandaşı olmayacaktır.

- Taraflar kendi hakemlerini iki ay içinde atayacaklardır.
- Tahkim Kararı işbu Anlaşmanın hükümlerine uygun olarak alınacaktır.
- Tahkim Heyeti Taraflardan birinin talebi üzerine kararın temellerini belirtecek ve gerekçelerini bildirecektir.

3. Tahkim kararı; uyuşmazlığın bütün tarafları için nihai ve bağlayıcı olacaktır. Her bir Taraf verilen kararın millî hukuku çerçevesinde yerine getirecektir.

MADDE VII

Taraflar Arasındaki Uyuşmazlıkların Çözümü

1. Taraflar; İşbu Anlaşmanın yorumu veya uygulanması ile ilgili her türlü uyuşmazlığa iyi niyet ve işbirliği ruhu içinde, çabuk ve adil çözüm arayacaklardır. Bu bakımdan, Taraflar bu tür çözümlere ulaşmak için doğrudan ve anlamlı görüşmeler yapmayı kabul ederler. Eğer Taraflar, aralarında uyuşmazlıkların başladığı tarihten itibaren altı ay içinde bu yöntemle uzlaşmaya varamazlarsa uyuşmazlıklar herhangi bir Tarafın talebi üzerine, üç üyeli bir tahkim heyetine götürebilir.
2. Her bir Taraf talebin alınmasından itibaren iki ay içinde, birer hakem tayin edecektir. Bu iki hakem, üçüncü bir ülke vatandaşı olan üçüncü bir hakemi Başkan olarak seçeceklerdir. Taraflardan biri belirlenen süre içinde bir hakem tayin edemezse, diğer Taraf, Uluslararası Adalet Divanı'nın Başkanından bu tayini yapmasını talep edebilir.
3. Eğer iki hakem, atanmalarından itibaren iki ay içinde Heyet Başkanının seçimi konusunda anlaşma sağlayamazlarsa; Heyet Başkanı, Taraflardan birinin talebi üzerine Uluslararası Adalet Divanı Başkanı tarafından seçilecektir.
4. Uluslararası Adalet Divanı Başkanı , işbu Maddenin (2) inci ve (3)üncü paragraflarında belirtilen hallerde görevini yerine getirmekten alıkonulursa veya bu şahıs Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Başkan Yardımcısı tarafından yapılacaktır ve Başkan Yardımcısı da anılan görevi yerine getirmekten alıkonursa veya Taraflardan birinin vatandaşı ise seçim Taraflardan birinin vatandaşı olmayan en kıdemli divan üyesi tarafından yapılacaktır.
5. Tahkim Heyeti Heyet Başkanı'nın seçildiği tarihten itibaren üç ay içinde, işbu Anlaşmanın diğer maddeleriyle tutarlı olacak şekilde usul kuralları üzerinde

anlaşmaya varacaktır. Böyle bir Anlaşmanın olmaması halinde , Tahkim Heyeti , uluslararası tahkim usulü kurallarını dikkate alarak usul kurallarını tayin etmesini Uluslararası Adalet Divanı Başkanı'ndan talep edecektir.

6. Aksi kararlaştırılmadıkça , Başkanın seçildiği tarihten itibaren sekiz ay içinde, bütün beyanlar yapılacak, bütün duruşmalar tamamlanacak ve Tahkim Heyeti-hangisi daha sonra gerçekleşirse- son beyanlardan veya duruşmaların bittiği tarihten sonra iki ay içinde karara varacaktır. Tahkim Heyeti nihai ve bağlayıcı olacak kararını oy çokluğu ile alacaktır.
7. Başkanın, diğer hakemlerin masrafları ve yargılama ile ilgili diğer masraflar Taraflarca eşit olarak ödenecektir. Bununla birlikte, Tahkim Heyeti giderlerin daha yüksek bir oranının Taraflardan biri tarafından ödenmesine re'sen karar verebilir.
8. Eğer bir uyuşmazlık , işbu Anlaşmanın VII. Maddesi uyarınca bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmuş ve hala orada çözüm beklemekte ise, aynı uyuşmazlık işbu madde hükümleri uyarınca başka bir uluslararası tahkim mahkemesine sunulmayacaktır. Bu, her iki Taraf arasında doğrudan ve anlamlı görüşmeler yoluyla bağlantı kurmayı engellemeyecektir.

MADDE VIII

Uygulanabilir Kanunlar

1. İşbu Anlaşma'da başka bir şekilde belirtilmesinin dışında, bütün yatırımlar, bu gibi yatırımların yapıldığı Tarafın ülkesinde yürürlükte olan kanunlar tarafından yönetilecektir.
2. İşbu Madde'nin 1. paragrafına rağmen, İşbu Anlaşma'daki hiçbir şey evsahibi Tarafın; kendi kanunlarının normal, makul ve ayrımcı olmayan uygulaması çerçevesinde, zorunlu güvenlik menfaatlerinin korunması için veya çok şiddetli acil durumlarda harekete geçmesini engellemez.

MADDE IX

Diğer Kuralların Uygulanması

Eğer Taraflardan birinin hukuk kuralları veya uluslararası hukukun altında şu anda mevcut bulunan veya mevcut Anlaşmaya ek olarak bundan sonra Taraflar arasında tesis edilen yükümlülükler diğer Tarafın yatırımcılarının yatırımlarına işbu Anlaşma ile sağlanandan daha elverişli genel veya özel bir muamele sağlayan kurallar içeriyorsa, bu gibi kurallar daha lehte oldukları ölçüye kadar işbu Anlaşmaya üstün gelirler.

MADDE X

Yürürlüğe Girme

1. İşbu Anlaşma, onay belgelerinin değişiminin tamamlandığı tarihte yürürlüğe girecektir. Anlaşma on yıllık bir süre için yürürlükte kalacak ve bu Madde'nin 2'inci paragrafına göre sona erdirilmediği sürece yürürlükte kalacaktır. İşbu Anlaşma, yürürlüğe giriş tarihinden sonra yapılan veya gerçekleşen yatırımlar yanında yürürlüğe giriş tarihinde mevcut olan yatırımlara da uygulanacaktır. Bununla birlikte, işbu Anlaşma yürürlüğe girişinden önce ortaya çıkan anlaşmazlıklara uygulanmayacaktır.
2. Taraflardan her biri yazılı olarak diğer Tarafa bir yıl öncesinden feshi ihbarda bulunarak, Anlaşmayı ilk on yıllık dönemin sonunda veya bundan sonra her an sona erdirebilir.
3. İşbu Anlaşma Taraflar arasında yazılı bir anlaşma ile değiştirilebilir. Herhangi bir değişiklik , Taraflardan her birinin diğer Tarafa değişikliğin yürürlüğe girmesi için gerekli tüm dahili formaliteleri tamamladığını bildirmesi üzerine yürürlüğe girecektir.
4. İşbu Anlaşmanın sona erme tarihinden önce yapılan ya da gerçekleşen ve bu Anlaşmanın uygulanacağı yatırımlarla ilgili olarak , bu Anlaşmanın diğer bütün Maddelerinin hükümleri, söz konusu sona erme tarihinden itibaren ilave bir on yıl daha yürürlükte kalacaktır.

Bu Anlaşmayı Tarafların tam yetkili temsilcileri, huzurlarında imzalamışlardır. Ankara'da 17 Eylül 1998 tarihinde Türkçe ve İngilizce dillerinde, hepsi de aynı derecede geçerli olarak akdedilmiştir.

Yorumda farklılık halinde İngilizce metin esas alınacaktır.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

HİNDİSTAN CUMHURİYETİ
HÜKÜMETİ ADINA

**Agreement Between
the Republic of Turkey
and
the Republic of India
Concerning
the Reciprocal Promotion and Protection of
Investments**

The Republic of Turkey and the Republic of India, (hereinafter called the Parties.)

Desiring to promote greater economic cooperation between them, particularly with respect to investment by investors of one Party in the territory of the other Party;

Recognizing that agreement upon the treatment to be accorded such investment will stimulate the flow of capital and technology and the economic development of the Parties;

Agreeing that fair and equitable treatment of investment is desirable in order to maintain a stable framework for investment and maximum effective utilization of economic resources;

and

Having resolved to conclude an agreement concerning the encouragement and reciprocal protection of investments,

Hereby agree as follows:

ARTICLE 1

Definitions and Scope of the Agreement

For the purpose of this Agreement;

1. The term "investor" means:

(a) natural persons deriving their status as nationals of either Party according to its applicable law,

(b) companies, including corporations, firms or business associations incorporated or constituted under the law in force in either of the Parties, and engaged in substantive business operations in the territory of that Party .

2. The term "investment" means every kind of asset established or acquired including changes in the form of such investment in accordance with the laws and regulations of the Party in which the investment is made and in particular, though not exclusively, shall include the following:

(a) shares, stocks or any other form of participation in companies;

(b) returns reinvested, claims to money or any other rights having financial value related to an investment;

(c) movable and immovable property, as well as any other rights as mortgages, liens, pledges and any other similar rights as defined in conformity with the laws and regulations of the Party in whose territory the property is situated;

(d) intellectual property rights, goodwill, technical processes and know how in accordance with the relevant laws of the respective Party;

(e) business concessions conferred by law or by contract, including concessions related to natural resources;

3. The term investment shall cover all investments existing at the time of entry into force of the Agreement as well as those made or acquired thereafter.

4. The term "returns" means the amounts yielded by an investment and includes in particular, though not exclusively, profit, interest, and dividends.

5. (a) The term "Turkey" means the territory of the Republic of Turkey, as well as the maritime zones over which Turkey is entitled to sovereign rights and exercises jurisdiction in accordance with International Law.

(b) The term "India" means the territory of the Republic of India and includes the territorial sea and airspace above it , as well as other maritime zones in which India has sovereign rights , other rights and jurisdiction in accordance with International Law.

ARTICLE II

Promotion and Protection of Investments

1. Each Party shall encourage and create favourable conditions for investors of the other Party to make investments in its territory, and treat such investments on a basis no less favourable than that accorded in similar situations to investments of investors of any third country, within the framework of its laws and regulations.

2. Each Party shall accord to these investments, once established, treatment no less favourable than that accorded in similar situations to investments of its investors or to investments of investors of any third country, whichever is the most favourable.

3. Subject to the laws and regulations of the Parties relating to the entry, sojourn and employment of non-citizens:

(a) nationals of either Party shall be permitted to enter and remain in the territory of the other Party for purposes of establishing, developing, administering or advising on the operation of an investment to which they, or an investor of the first Party that employs them, have committed or are in the process of committing a substantial amount of capital or other resources;

(b) companies which are legally constituted under the applicable laws and regulations of one Party, and which are investments of investors of the other Party, shall be permitted to engage top managerial and technical personnel of their choice, regardless of nationality.

4. The provisions of this Article shall not be construed so as to oblige one Party to extend the investors of the other Party the benefit of any treatment, preference or privilege which the former Party may grant to:

(a) a customs union, free trade zone, monetary union or similar international agreement establishing such unions or other forms of international cooperation to which either of the Parties is or may become a party, or

(b) any arrangement or international agreement relating wholly or partially to taxation.

ARTICLE III

Expropriation and Compensation

1. Investments shall not be expropriated, nationalized or subject, directly or indirectly, to measures of similar effect (hereinafter referred to as "expropriation") except for a public purpose, in a non-discriminatory manner, with the payment of fair and equitable compensation and in accordance laws in force and the general principles of treatment provided for in Article II of this Agreement.

3. Compensation shall be equivalent to the real market value of the expropriated investment before the expropriatory action was taken or became public knowledge . This shall include interest at a prevailing rate until the date of payment . Compensation shall be paid without delay , be effectively realizable and be freely transferable as described in paragraph 2 Article IV

3. Investors of either Party whose investments suffer losses in the territory of the other Party owing to war, insurrection, civil disturbance or other similar events shall be accorded by the other Party treatment no less favourable than that accorded to its own investors or to investors of any third country, whichever is the most favourable treatment, as regards any measures it adopts in relation to such losses.

ARTICLE IV

Repatriation and Transfer

1. Each Party shall permit all transfers related to an investment to be made freely and without delay into and out of its territory. Such transfers include:

- (a) returns;
- (b) proceeds from the sale or liquidation of all or any part of an investment;
- (c) compensation pursuant to Article III;
- (d) reimbursements and interest payments deriving from loans in connection with investments;
- (e) salaries, wages and other remunerations received by the nationals of one Party who have obtained in the territory of the other Party the corresponding work permits relative to an investment;
- (f) payments arising from an investment dispute.

2. Transfers shall be made in the currency in which the investment has been made or in any convertible currency at the rate of exchange in force at the date of transfer, unless otherwise agreed by the investor and the hosting Party.

ARTICLE V

Subrogation

1. If the investment of an investor of one Party is insured against non-commercial risks under a system established by law, and where the insurer has made payment to such investors in respect of their claims under this Agreement , any subrogation of the insurer which stems from the terms of the insurance agreement shall be recognized by the other Party.

2. The insurer shall not be entitled to exercise any rights other than the rights which the investor would have been entitled to exercise.

3. Disputes between a Party and an insurer shall be settled in accordance with the provisions of Article VI of this Agreement.

ARTICLE VI

Settlement of Disputes Between One Party and Investors of the Other Party

1. Disputes between one of the Parties and an investor of the other Party, in connection with his investment, shall be notified in writing, including a detailed information, by the investor to the host Party of the investment. As far as possible, the investor and the concerned Party shall endeavour to settle these disputes by consultations and negotiations in good faith.

2. If these disputes cannot be settled in this way within six months following the date of the written notification mentioned in paragraph 1, may, at the choice of investor, unless otherwise mentioned hereafter, be submitted:

(a) for resolution, in accordance with the law of the Party which has admitted the investment to that Party's judicial, or other competent bodies; or

(b) to international arbitration by reference to:

(i) the International Center for Settlement of Investment Disputes (ICSID) according to the Convention on Settlement of Investment Disputes between States and Nationals of other States, in case both Parties become signatories to the Convention.

(ii) Additional Facility for the Administration of Conciliation, Arbitration and Fact-finding Proceedings, by mutual consent,

(iii) an ad hoc court of arbitration laid down under the Arbitration Rules of Procedure of the United Nations Commission for International Trade Law (UNCITRAL), subject to following modifications:

- the appointing authority under Article 7 of the Rules shall be the President, the Vice-President or the next senior Judge of the International Court of Justice who is not a national of either Party. The third Arbitrator shall not be a national of either Party.
- the Parties shall appoint their respective arbitrators within two months.
- the arbitral award shall be made in accordance with the provisions of this Agreement.
- the arbitral tribunal shall state the basis of decision and give reasons upon the request of either party.

3. The arbitration awards shall be final and binding for all parties in dispute. Each Party commits itself to execute the award according to its national law.

ARTICLE VII

Settlement of Disputes Between the Parties

1. The Parties shall seek in good faith and a spirit of cooperation a rapid and equitable solution to any dispute between them concerning the interpretation or application of this Agreement. In this regard, the Parties agree to engage in direct and meaningful negotiations to arrive at such solutions. If the Parties cannot reach an agreement within six months after the beginning of disputes between themselves through the foregoing procedure, the disputes may be submitted, upon the request of either Party, to an arbitral tribunal of three members.

2. Within two months of receipt of a request, each Party shall appoint an arbitrator. The two arbitrators shall select a third arbitrator as Chairman, who is a national of a third State. In the event either Party fails to appoint an arbitrator within the specified time, the other Party may request the President of the International Court of Justice to make the appointment.

3. If both arbitrators cannot reach an agreement about the choice of the Chairman within two months after their appointment, the Chairman shall be appointed upon the request of either Party by the President of the International Court of Justice.

4. If, in the cases specified under paragraphs (2) and (3) of this Article, the President of the International Court of Justice is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the Vice-President, and if the Vice-President is prevented from carrying out the said function or if he is a national of either Party, the appointment shall be made by the most senior member of the Court who is not a national of either Party.

5. The tribunal shall have three months from the date of the selection of the Chairman to agree upon rules of procedure consistent with the other provisions of this Agreement. In the absence of such agreement, the tribunal shall request the President of the International Court of Justice to designate rules of procedure, taking into account generally recognized rules of international arbitral procedure.

6. Unless otherwise agreed, all submissions shall be made and all hearings shall be completed within eight months of the date of selection of the Chairman, and the tribunal shall render its decision within two months after the date of the final submissions or the date of the closing of the hearings, whichever is later. The arbitral tribunal shall reach its decisions, which shall be final and binding, by a majority of votes.

7. Expenses incurred by the Chairman, the other arbitrators, and other costs of the proceedings shall be paid for equally by the Parties. The tribunal may, however, at its discretion, decide that a higher proportion of the costs be paid by one of the Parties.

8. A dispute shall not be submitted to an international arbitration court under the provisions of this Article, if the same dispute has been brought before another international arbitration court under the provisions of Article VII and is still before the court. This will not impair the engagement in direct and meaningful negotiations between both Parties.

ARTICLE VIII

Applicable Laws

1. Except as otherwise provided in this Agreement, all investment shall be governed by the laws in force in the territory of the Party in which such investments are made.
2. Notwithstanding paragraph (1) of this Article nothing in this Agreement precludes the host Party from taking action for the protection of its essential security interests or in circumstances of extreme emergency, in accordance with its laws normally and reasonably applied on a non discriminatory basis.

ARTICLE IX

Application of other Rules

If the provisions of law of either Party or obligations under international law existing at present established hereafter between the Parties in addition to the present Agreement contain rules, whether general or specific, entitling investments by investors of the other Party to a treatment more favourable than is provided for by the present Agreement, such rules shall to the extent that they are more favourable prevail over the present Agreement.

ARTICLE X

Entry into Force

1. This Agreement shall enter into force on the date on which the exchange of instruments of ratification has been completed. It shall remain in force for a period of ten years and shall continue in force unless terminated in accordance with paragraph 2 of this Article. It shall apply to investments existing at the time of entry into force as well as to investments made or acquired thereafter. This Agreement shall not, however, be applicable to disputes which had arisen before its entry into force.

2. Either Party may, by giving one year's written notice to the other Party, terminate this Agreement at the end of the initial ten year period or at any time thereafter.

3. This Agreement may be amended by written agreement between the Parties. Any amendment shall enter into force when each Party has notified the other that it has completed all internal requirements for entry into force of such amendment.

4. With respect to investments made or acquired prior the date of termination of this Agreement and to which this Agreement otherwise applies, the provisions of all of the other Articles of this Agreement shall thereafter continue to be effective for a further period of ten years from such date of termination.

IN WITNESS WHEREOF, the respective plenipotentiaries have signed this Agreement.

DONE at Ankara on the day of 17th September in the year 1998 Turkish and English languages all of which are equally authentic.

In case of divergence of interpretation the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF INDIA

— • —

Karar Sayısı : 2003/6072

4/6/2003 tarihli ve 4871 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü'nde yapılan ekli Değişikliğin onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 31/7/2003 tarihli ve ESGY/313338 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 15/8/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	M. A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	B. ATALAY Devlet Bakanı
A. BABACAN Devlet Bakanı	M. AYDIN Devlet Bakanı	G. AKŞİT Devlet Bakanı	K. TÜZMEN Devlet Bakanı
C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	C. ÇİÇEK Milli Savunma Bakanı V.	A. AKSU İçişleri Bakanı	K. UNAKITAN Maliye Bakanı
H. ÇELİK Milli Eğitim Bakanı	Z. ERGEZEN Bayındırlık ve İskan Bakanı	R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
S. GÜÇLÜ Tarım ve Köyşleri Bakanı	M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	
M. H. GÜLER Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı	

Taraflar Dokuzuncu Toplantısında Kabul Edilen Montreal Protokolü Değişikliği

MADDE 1. DEĞİŞİKLİK

A. Madde 4, Fıkra 1 3. Tekrar

Aşağıdaki fıkra Protokolün 4 üncü maddesi 1 3. Tekrar fıkrası arkasına eklenecektir.

1 3. Tekrar, Tarafların her biri bu fıkranın yürürlüğe girmesinden sonraki 1 yıl içerisinde bu Protokole taraf olmayan herhangi bir devletten, Ek E'deki kontrol altındaki maddenin ithal edilmesini yasaklayacaktır.

B. Madde 4, Fıkra 2 3. Tekrar

Aşağıdaki fıkra Protokolün 4. maddesi 2 2. Tekrar fıkrası arkasına eklenecektir.

2 3. Tekrar, Tarafların her biri bu fıkranın yürürlüğe girmesinden sonraki 1 yıl içerisinde bu Protokole taraf olmayan devletlere Ek E'deki kontrol altındaki maddenin ihracını yasaklayacaktır.

C. Madde 4, Fıkra 5, 6 ve 7

Protokolün 4 üncü Maddesinin 5, 6 ve 7 nci fıkralarında geçen ve Ek C Grup II'deki

ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir :

Ek C Grup II ve Ek E'deki

D. Madde 4, Fıkra 8

Protokolün 4 üncü maddesinin 8 inci fıkrasında geçen

Madde 2G'ye

ibaresinin yerine, aşağıdaki ibareye yer verilecektir :

Madde 2G ve 2H'a

E. Madde 4A : Taraflarla Ticaretin Kontrolü

Aşağıdaki maddenin Protokole Madde 4A olarak eklenmesi gerekecektir.

1. Taraflardan biri, kontrol altındaki bir madde için kendisine uygulanan geçiş döneminin (azaltma süresinin/phase-out date) bitiminde, Protokol, uyarınca üstlendiği yükümlülüğü yerine getirmek üzere tüm önlemleri almış olmasına karşın, bu maddenin, Taraflarca temel olduğu kabul edilen kullanımlar dışındaki bir kullanım dolayısıyla, iç tüketim için üretimini durduramıyorsa, tahrip amaçlı olanların dışında, bu maddenin kullanılmış, yeniden işlenmiş ve temizlenmiş olan miktarının ihracını yasaklayacaktır.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrası, Sözleşme'nin 11 inci maddesinin uygulanmasına (işlemesine) ve Protokolün 8 inci maddesinde düzenlenen Protokol hükümlerine uyulmaması süreci saklı kalmak kaydıyla (without prejudice) uygulanır.

F. Madde 4B : Ruhsat Verme

Aşağıdaki madde Protokole Madde 4B olarak eklenecektir:

1. Tarafların her biri 1 Ocak 2000 veya bu maddenin kendisi için yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 3 ay içerisinde (hangisi daha sonra ise) EK A, B, C ve E'de sıralanan yeni, kullanılmış, yeniden işlenmiş ve temizlenmiş kontrol altındaki maddelerin ithalat ve ihracatı bakımından bir ruhsat verme sistemi kuracak ve uygulanacaktır.

2. Bu maddenin 1 inci fıkrasına bağlı olmaksızın, 5 inci maddenin 1 inci fıkrasına uygun hareket eden bir Taraf, Ek C ve Ek E'de yer alan kontrol altındaki maddelerin ithalat ve ihracatı bakımından bir ruhsat sistemini kurmak ya da uygulamak konumunda olmadığına karar verirse, bu eylemleri yapmayı sırasıyla 1 Ocak 2005 ve 1 Ocak 2002 tarihine dek erteleyebilir.

3. Tarafların herbiri ruhsat sistemini yürürlüğe koyduğu tarihten itibaren 3 ay içerisinde sistemin kurulması ve işleyişi ile ilgili olarak Sekreteryaya rapor sunacaktır.

4. Sekreteryaya düzenli olarak kendisine ruhsat sistemi konusunda rapor sunan tarafların bir listesini hazırlayarak bütün taraflara dağıtacak ve bu bilgiyi ele alınması için Uygulama Komitesine, uygun tavsiyeleri de taraflara iletacaktır.

MADDE 2. 1992 DEĞİŞİKLİKLERİ İLE İLİŞKİ

Hiçbir Devlet ya da bölgesel ekonomik bütünleşme örgütü, 25 Kasım 1992 tarihinde Kopenhag'da Taraflar Dördüncü Toplantısında kabul edilen değişiklik için, daha önce, ya da bununla aynı zamanda bir onay, kabul, tasvip ya da katılma belgesi sunmadıkça, işbu değişiklik için benzer bir belge sunamaz.

MADDE 3. YÜRÜRLÜĞE GİRİŞ

1. İşbu Değişiklik, Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolüne Taraf olan Devletler ya da bölgesel ekonomik bütünleşme örgütlerince en az yirmi onay, kabul ya da tasvip belgesinin verilmesi koşuluna bağlı olarak, 1 Ocak 1999 tarihinde yürürlüğe girer. Bu koşulun sözkonusu tarihe dek gerçekleşmemesi durumunda, Değişiklik, bu koşulun sağlanmasını izleyen doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

2. 1 inci fıkra bakımından, bir bölgesel ekonomik bütünleşme örgütüncü sunulan böyle bir belge, bu örgüte üye devletlerce sunulan belgelere ek bir belge olarak sayılmayacaktır.

3. Bu değişiklik, 1 inci fıkrada düzenlendiği biçimde yürürlüğe girdikten sonra, Protokole Taraf herhangi bir devlet bakımından onay, kabul ya da tasvip belgesinin sunulduğu günü izleyen doksanıncı günde yürürlüğe girecektir.

Annex IV

Amendment to the Montreal Protocol Adopted By the Ninth Meeting of the Parties

ARTICLE 1: AMENDMENT

A. Article 4, paragraph 1 qua.

The following paragraph shall be inserted after paragraph 1 ter of Article 4 of the Protocol:

1 qua. Within one year of the date of entry into force of this paragraph, each Party shall ban the import of the controlled substance in Annex E from any State not party to this Protocol.

B. Article 4, paragraph 2 qua.

The following paragraph shall be inserted after paragraph 2 ter of Article 4 of the Protocol:

2 qua. Commencing one year after the date of entry into force of this paragraph, each Party shall ban the export of the controlled substance in Annex E to any State not party to this Protocol.

C. Article 4, paragraphs 5, 6 and 7

In paragraphs 5, 6 and 7 of Article 4 of the Protocol, for the words:
and Group II of Annex C

there shall be substituted:

, Group II of Annex C and Annex E

D. Article 4, paragraph 8

In paragraph 8 of Article 4 of the Protocol, for the words:

Article 2G

there shall be substituted:

Articles 2G and 2H

E. Article 4A: Control of trade with Parties

The following Article shall be added to the Protocol as Article 4A:

1. Where, after the phase-out date applicable to it for a controlled substance, a Party is unable, despite having taken all practicable steps to comply with its obligation under the Protocol, to cease production of that substance for domestic consumption, other than for uses agreed by the Parties to be essential, it shall ban the export of used, recycled and reclaimed quantities of that substance, other than for the purpose of destruction.

2. Paragraph 1 of this Article shall apply without prejudice to the operation of Article 11 of the Convention and the non-compliance procedure developed under Article 8 of the Protocol.

F. Article 4B: Licensing

The following Article shall be added to the Protocol as Article 4B:

1. Each Party shall, by 1 January 2000 or within three months of the date of entry into force of this Article for it, whichever is the later, establish and implement a system for licensing the import and export of new, used, recycled and reclaimed controlled substances in Annexes A, B, C and E.

2. Notwithstanding paragraph 1 of this Article, any Party operating under paragraph 1 of Article 5 which decides it is not in a position to establish and implement a system for licensing the import and export of controlled substances in Annexes C and E, may delay taking those actions until 1 January 2005 and 1 January 2002, respectively.

3. Each Party shall, within three months of the date of introducing its licensing system, report to the Secretariat on the establishment and operation of that system.

4. The Secretariat shall periodically prepare and circulate to all Parties a list of the Parties that have reported to it on their licensing systems and shall forward this information to the Implementation Committee for consideration and appropriate recommendations to the Parties.

ARTICLE 2: RELATIONSHIP TO THE 1992 AMENDMENT

No State or regional economic integration organization may deposit an instrument of ratification, acceptance, approval or accession to this Amendment unless it has previously, or simultaneously, deposited such an instrument to the Amendment adopted at the Fourth Meeting of the Parties in Copenhagen, 25 November 1992.

ARTICLE 3: ENTRY INTO FORCE

1. This Amendment shall enter into force on 1 January 1999, provided that at least twenty instruments of ratification, acceptance or approval of the Amendment have been deposited by States or regional economic integration organizations that are Parties to the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer. In the event that this condition has not been fulfilled by that date, the Amendment shall enter into force on the ninetieth day following the date on which it has been fulfilled.

2. For the purposes of paragraph 1, any such instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

3. After the entry into force of this Amendment, as provided under paragraph 1, it shall enter into force for any other Party to the Protocol on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

Karar Sayısı : 2003/6077

10/6/2003 tarihli ve 4880 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliği"nin onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 6/8/2003 tarihli ve ESGY/313080 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 25/8/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. ŞENER
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. ŞAHİN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. ATALAY
Devlet Bakanı

A. ŞENER
Devlet Bakanı V.

M. AYDIN
Devlet Bakanı

G. AKŞİT
Devlet Bakanı

K. TÜZMEN
Devlet Bakanı

C. ÇİÇEK
Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL
Milli Savunma Bakanı

A. AKSU
İçişleri Bakanı

K. UNAKITAN
Maliye Bakanı

H. ÇELİK
Milli Eğitim Bakanı

Z. ERGEZEN
Bayındırlık ve İskan Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

S. GÜÇLÜ
Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. BAŞESGİOĞLU
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

A. COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. H. GÜLER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. MUMCU
Kültür ve Turizm Bakanı

O. PEPE
Çevre ve Orman Bakanı

Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü Değişikliği

Madde 1: Değişiklik

A. Madde 2, fıkra 5

Protokolün 2. Maddesinin 5. fıkrasında geçen

Madde 2A'dan 2E'ye

ibaresi yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan 2F'ye

B. Madde 2, fıkra 8(a) ve 11

Protokolün 2. Maddesinin 8(a) ve 11. fıkralarında geçen

Madde 2A'dan 2H'ye

ibaresi yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan Madde 2I'ya

C. Madde 2F, fıkra 8

Aşağıdaki fıkra Protokolün 2F Maddesinin 7. fıkrasının arkasına eklenecektir:

Bu maddelerin bir veya daha fazlasını üreten Taraf ülkelerin her biri, 1 Ocak 2004 tarihinden başlayan oniki aylık dönem ve daha sonra gelecek her oniki aylık dönemde, Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin kendilerine ait hesaplanmış üretim seviyesinin yılda:

- Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin 1989'da kendilerine ait hesaplanmış tüketim seviyesi ile Ek A Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin 1989'da kendilerine ait hesaplanmış tüketim seviyesinin % 2.8'inin toplamı ile
- Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin 1989'da kendilerine ait hesaplanmış üretim seviyesi ile Ek A Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin 1989'da kendilerine ait hesaplanmış tüketim seviyesinin % 2.8'inin toplamının

ortalamasını aşmamasını temin edeceklerdir.

Ancak, 5. Maddenin 1. fıkrası uyarınca faaliyet gösteren tarafların temel iç ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla hesaplanmış üretim seviyesi bu limiti, Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelere ait yukarıda tanımlanan hesaplanmış üretim seviyesinin % 15'i kadar aşabilir.

D. Madde 2I

Aşağıdaki Madde Protokolün 2H Maddesinin arkasına eklenecektir:

Madde 2I: Bromoklorometan

Tarafların her biri 1 Ocak 2002 tarihinden itibaren başlayan oniki aylık dönem ve daha sonra gelecek her oniki aylık dönemde, Ek C Grup III'deki kontrol altındaki maddenin kendilerine ait hesaplanmış tüketim ve üretim seviyesinin sıfırı aşmamasını temin edecektir. Bu fıkra Tarafların kararı ile izin verilecek ve Taraflarca zorunlu olarak kabul edilen kullanımları karşılamak için gerekli üretim ve tüketim seviyelerinin dışında kalan üretim ve tüketim seviyelerine uygulanacaktır.

E. Madde 3

Protokolün 3. Maddesinde geçen

2. Madde, 2A'dan 2H'ye

ibaresi yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

2. Madde, 2A'dan 2I'ya

F. Madde 4, fıkra 1 4.Tekrar ve 1 5.Tekrar

Aşağıdaki fıkralar Protokolün 4. Maddesinin 1 3.Tekrar fıkrası arkasına eklenecektir:

1 4. Tekrar: Tarafların her biri 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren, bu Protokole taraf olmayan herhangi bir devletten, Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin ithal edilmesini yasaklayacaktır.

1 5. Tekrar: Tarafların her biri bu fıkranın yürürlüğe girmesinden sonraki bir yıl içerisinde bu Protokole taraf olmayan herhangi bir devletten, Ek C Grup III'deki kontrol altındaki maddenin ithal edilmesini yasaklayacaktır.

G. Madde 4, fıkra 2 4.Tekrar ve 2 5.Tekrar

Aşağıdaki fıkralar Protokolün 4. Maddesinin 2 3. Tekrar fıkrası arkasına eklenecektir.

2 4. Tekrar: Tarafların her biri 1 Ocak 2004 tarihinden itibaren, bu Protokole taraf olmayan herhangi bir devlete Ek C Grup I'de sıralanan kontrol altındaki maddelerin ihracını yasaklayacaktır.

2 5. Tekrar: Tarafların her biri bu fıkranın yürürlüğe girmesinden sonraki 1 yıl içerisinde bu Protokole taraf olmayan devletlere Ek C Grup III'deki kontrol altındaki maddenin ihracını yasaklayacaktır.

H. Madde 4, fıkra 5, 6 ve 7

Protokolün 4. Maddesinin 5, 6 ve 7. fıkralarında geçen

Ek A ve Ek B, Ek C Grup II ve Ek E'deki

ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Ek A, B, C ve E'deki

I. Madde 4, fıkra 8

Protokolün 4. Maddesinin 8. fıkrasında geçen

Madde 2A'dan 2E'ye, Madde 2G ve 2H

ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan 2I'ya

J. Madde 5, fıkra 4

Protokolün 5. Maddesinin 4. fıkrasında geçen

Madde 2A'dan 2H'ye

ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan 2I'ya

K. Madde 5, fıkra 5 ve 6

Protokolün 5. Maddesinin 5 ve 6. fıkralarında geçen

Madde 2A'dan 2E'ye kadar olan Maddelerde

ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:

Madde 2A'dan 2E'ye kadar olan Maddelerde ve Madde 2I'da

L. Madde 5, fıkra 8 2. Tekrar

Aşağıdaki cümle, Protokolün 5. Maddesinin 8 2.Tekrar fıkrası (a) bendinin sonuna eklenecektir:

1 Ocak 2016 tarihinden itibaren bu Maddenin 1. fıkrası uyarınca faaliyet gösteren taraflardan her biri 2F Maddesinin 8. fıkrasında belirtilen kontrol önlemlerine uyacak ve bu kontrol önlemlerine uygunluğunun tesbitinde esas olmak üzere 2015 yılı hesaplanmış tüketim ve üretim seviyeleri ortalamasını kullanacaktır;

M. Madde 6

Protokolün 6. Maddesinde geçen
Madde 2A'dan 2H'ye
ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:
Madde 2A'dan 2I'ya

N. Madde 17, fıkra 2

Protokolün 7. Maddesinin 2. fıkrasında geçen:
EK B ve C
ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:
Ek B ve Ek C Grup I ve II'de

O. Madde 7, fıkra 3

Aşağıdaki cümle Protokolün 7. Maddesinin 3. fıkrasının ilk cümlesinin arkasına eklenecektir:
Tarafların her biri EK E'deki kontrol altındaki maddenin yıllık olarak karantina ve taşıma öncesi uygulamaları için kullanılan miktarına ait istatistik veriyi Sekretaryaya sunacaktır.

P. Madde 10

Protokolün 10. Maddesinin 1. fıkrasında geçen
Madde 2A'dan 2E'ye
ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:
Madde 2A'dan 2E'ye ve Madde 2I

Q. Madde 17

Protokolün 17. Maddesinde geçen:
2A'dan 2H'ye
ibaresinin yerine aşağıdaki ibareye yer verilecektir:
2A'dan 2I'ya

R. Ek C

Aşağıdaki grup, Protokolün Ek C'sine eklenecektir:

Grup	Madde	İzomer sayısı	Ozon tüketme potansiyeli
Grup III CH ₂ BrCl	Bromoklorometan	1	0.12

Madde 2: 1997 Değişikliği ile İlişki

Hiçbir Devlet ya da bölgesel ekonomik bütünleşme örgütü; 17 Eylül 1997 tarihinde Montreal'de Taraflar Dokuzuncu Toplantısında kabul edilen Değişiklik için, daha önce, ya da bununla aynı zamanda bir onay, kabul ya da uygun bulma ya da katılma belgesi sunmadıkça, işbu Değişiklik için benzer bir belge sunamaz.

Madde 3: Yürürlüğe Giriş

- İşbu Değişiklik, Ozon Tabakasını İncelten Maddelere Dair Montreal Protokolü'ne Taraf olan Devletler veya bölgesel ekonomik bütünleşme örgütlerince en az yirmi onay, kabul ya da uygun bulma belgesinin verilmesi koşuluna bağlı olarak, 1 Ocak 2001 tarihinde yürürlüğe girer. Bu koşulun sözkonusu tarihe dek gerçekleşmemesi durumunda, Değişiklik, bu koşulun sağlanmasını izleyen doksanncı günde yürürlüğe girecektir.
1. fıkra bakımından, bir bölgesel ekonomik bütünleşme örgütü tarafından sunulan böyle bir belge, bu örgütte üye devletlerce sunulan belgelere ek bir belge olarak sayılmayacaktır.
- Bu Değişiklik, 1. fıkrada düzenlendiği biçimde yürürlüğe girdikten sonra, Protokol'e Taraf herhangi bir devlet bakımından onay, kabul ya da uygun bulma belgesinin sunulduğu günü izleyen doksanncı günde yürürlüğe girecektir.

Amendment to the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer

Article I: Amendment

A. Article 2, paragraph 5

In paragraph 5 of Article 2 of the Protocol, for the words:

Articles 2A to 2E

there shall be substituted:

Articles 2A to 2F

B. Article 2, paragraphs 8(a) and 11

In paragraphs 8(a) and 11 of Article 2 of the Protocol, for the words:

Articles 2A to 2H

there shall be substituted:

Articles 2A to 2I

C. Article 2F, paragraph 8

The following paragraph shall be added after paragraph 7 of Article 2F of the Protocol:

Each Party producing one or more of these substances shall ensure that for the twelve-month period commencing on 1 January 2004, and in each twelve-month period thereafter, its calculated level of production of the controlled substances in Group I of Annex C does not exceed, annually, the average of:

- (a) The sum of its calculated level of consumption in 1989 of the controlled substances in Group I of Annex C and two point eight per cent of its calculated level of consumption in 1989 of the controlled substances in Group I of Annex A; and
- (b) The sum of its calculated level of production in 1989 of the controlled substances in Group I of Annex C and two point eight per cent of its calculated level of production in 1989 of the controlled substances in Group I of Annex A.

However, in order to satisfy the basic domestic needs of the Parties operating under paragraph 1 of Article 5, its calculated level of production may exceed that limit by up to fifteen per cent of its calculated level of production of the controlled substances in Group I of Annex C as defined above.

D. Article 2I

The following Article shall be inserted after Article 2H of the Protocol:

Article 2I: Bromochloromethane

Each Party shall ensure that for the twelve-month period commencing on 1 January 2002, and in each twelve-month period thereafter, its calculated level of consumption and production of the controlled substance in Group III of Annex C does not exceed zero. This paragraph will apply save to the extent that the Parties decide to permit the level of production or consumption that is necessary to satisfy uses agreed by them to be essential.

E. Article 3

In Article 3 of the Protocol, for the words:

Articles 2, 2A to 2H

there shall be substituted:

Articles 2, 2A to 2I

F. Article 4, paragraphs 1 quin. and 1 sex.

The following paragraphs shall be added to Article 4 of the Protocol after paragraph 1 *qua*:

1 *quin.* As of 1 January 2004, each Party shall ban the import of the controlled substances in Group I of Annex C from any State not party to this Protocol.

1 *sex.* Within one year of the date of entry into force of this paragraph, each Party shall ban the import of the controlled substance in Group III of Annex C from any State not party to this Protocol.

G. Article 4, paragraphs 2 quin. and 2 sex.

The following paragraphs shall be added to Article 4 of the Protocol after paragraph 2 *qua*:

2 *quin.* As of 1 January 2004, each Party shall ban the export of the controlled substances in Group I of Annex C to any State not party to this Protocol.

2 *sex.* Within one year of the date of entry into force of this paragraph, each Party shall ban the export of the controlled substance in Group III of Annex C to any State not party to this Protocol.

H. Article 4, paragraphs 5 to 7

In paragraphs 5 to 7 of Article 4 of the Protocol, for the words:

Annexes A and B, Group II of Annex C and Annex E

there shall be substituted:

Annexes A, B, C and E

I. Article 4, paragraph 8

In paragraph 8 of Article 4 of the Protocol, for the words:

Articles 2A to 2E, Articles 2G and 2H

there shall be substituted:

Articles 2A to 2I

J. Article 5, paragraph 4

In paragraph 4 of Article 5 of the Protocol, for the words:

Articles 2A to 2H

there shall be substituted:

Articles 2A to 2I

K. Article 5, paragraphs 5 and 6

In paragraphs 5 and 6 of Article 5 of the Protocol, for the words:

Articles 2A to 2E

there shall be substituted:

Articles 2A to 2E and Article 2I

L. Article 5, paragraph 8 ter (a)

The following sentence shall be added at the end of subparagraph 8 *ter* (a) of Article 5 of the Protocol:

As of 1 January 2016 each Party operating under paragraph 1 of this Article shall comply with the control measures set out in paragraph 8 of Article 2F and, as the basis for its compliance with these control measures, it shall use the average of its calculated levels of production and consumption in 2015;

M. Article 6

In Article 6 of the Protocol, for the words:

Articles 2A to 2H

there shall be substituted:

Articles 2A to 2I

N. Article 7, paragraph 2

In paragraph 2 of Article 7 of the Protocol, for the words:

Annexes B and C

there shall be substituted:

Annex B and Groups I and II of Annex C

O. Article 7, paragraph 3

The following sentence shall be added after the first sentence of paragraph 3 of Article 7 of the Protocol:

Each Party shall provide to the Secretariat statistical data on the annual amount of the controlled substance listed in Annex E used for quarantine and pre-shipment applications.

P. Article 10

In paragraph 1 of Article 10 of the Protocol, for the words:

Articles 2A to 2E

there shall be substituted:

Articles 2A to 2E and Article 2I

Q. Article 17

In Article 17 of the Protocol, for the words:

Articles 2A to 2H

there shall be substituted:

Articles 2A to 2I

R. Annex C

The following group shall be added to Annex C to the Protocol:

Group	Substance	Number of Isomers	Ozone-Depleting Potential
Group III			
CH ₂ BrCl	bromochloromethane	1	0.12

Article 2: Relationship to the 1997 Amendment

No State or regional economic integration organization may deposit an instrument of ratification, acceptance or approval of or accession to this Amendment unless it has previously, or simultaneously, deposited such an instrument to the Amendment adopted at the Ninth Meeting of the Parties in Montreal, 17 September 1997.

Article 3: Entry into force

1. This Amendment shall enter into force on 1 January 2001, provided that at least twenty instruments of ratification, acceptance or approval of the Amendment have been deposited by States or regional economic integration organizations that are Parties to the Montreal Protocol on Substances that Deplete the Ozone Layer. In the event that this condition has not been fulfilled by that date, the Amendment shall enter into force on the ninetieth day following the date on which it has been fulfilled.

2. For the purposes of paragraph 1, any such instrument deposited by a regional economic integration organization shall not be counted as additional to those deposited by member States of such organization.

3. After the entry into force of this Amendment, as provided under paragraph 1, it shall enter into force for any other Party to the Protocol on the ninetieth day following the date of deposit of its instrument of ratification, acceptance or approval.

— • —

Karar Sayısı : 2003/6080

Türkiye ile Bulgaristan arasında enerji ve altyapı projeleri alanında işbirliğine ilişkin 9 Haziran 2003 tarihinde Ankara'da imzalanan ekli "Anlaşma Tutanağı"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 4/8/2003 tarihli ve EİGY/302740 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü ve 5 inci maddelerine göre, Bakanlar Kurulu'nca 25/8/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER

CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN

Başbakan

A. GÜL	A. ŞENER	M. A. ŞAHİN	B. ATALAY
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	Devlet Bakanı
A. ŞENER	M. AYDIN	G. AKŞİT	K. TÜZMEN
Devlet Bakanı V.	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı	Devlet Bakanı
C. ÇİÇEK	M. V. GÖNÜL	A. AKSU	K. UNAKITAN
Adalet Bakanı	Milli Savunma Bakanı	İçişleri Bakanı	Maliye Bakanı
H. ÇELİK	Z. ERGEZEN	R. AKDAĞ	B. YILDIRIM
Milli Eğitim Bakanı	Bayındırlık ve İskan Bakanı	Sağlık Bakanı	Ulaştırma Bakanı
S. GÜÇLÜ	M. BAŞESGİOĞLU	A. COŞKUN	
Tarım ve Köyşleri Bakanı	Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	Sanayi ve Ticaret Bakanı	
M. H. GÜLER	E. MUMCU	O. PEPE	
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	Kültür ve Turizm Bakanı	Çevre ve Orman Bakanı	

Anlaşma Tutanağı

Bulgaristan Cumhuriyeti Bölgesel Kalkınma ve Bayındırlık Bakanı Sayın Valentin CEROVSKI ve Enerji ve Enerji Kaynakları Bakanı Sayın Milko KOVACHEV başkanlığındaki Bulgaristan heyetinin ziyareti sırasında, Türkiye Cumhuriyeti Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Dr.Mehmet Hilmi GÜLER ve Maliye Bakanı Sayın Kemal UNAKITAN başkanlığındaki Türk Heyeti ile bir toplantı yapılmış ve enerji ve altyapı projeleri alanında işbirliğini geliştirmeye yönelik yöntem ve imkanların araştırılması amacıyla görüşmelerde bulunulmuştur.

Bu görüşmelerin sonuçları aşağıdadır;

1. Taraflar, 4 Kasım 1998 tarihli Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Hükümeti Arasında Enerji ve Altyapı Alanlarında İşbirliği Anlaşması ile Enerji ve Altyapı Alanlarında İşbirliği Protokolü'nün ve 15 Mayıs 1999 tarihli TEAŞ ve NEK arasındaki "Uzun Dönem Enerji Sözleşmesi"nin uygulanması ile ilgili mevcut durumu gözden geçirmiştir.
2. Taraflar, 10 gün içinde NEK ve TETAŞ şirketleri arasındaki işbirliğini kuvvetlendirmek amacıyla daha ileri düzeyde çalışmalar yürütecekleri konusunda anlaşmışlardır.
3. Taraflar yukarıda belirtilen Anlaşma ve Protokolde anılan projelerin ana müteahhit olarak Türk Şirketlerince gerçekleştirilmesi amacıyla, 3 ay içinde bu projelerin inşaatının başlaması için bütün koşulların yerine getirilmesini müteakip, Bulgaristan'dan Türkiye'ye elektrik naklinin yeniden başlanılacağı hususunda mutabık kalmışlardır.

Bu tutanak, 9 Haziran 2003 tarihinde Ankara'da İngilizce 2 orijinal kopya halinde hazırlanmış ve imzalanmıştır.

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
Adına**

Dr.Mehmet Hilmi GÜLER

**Enerji ve Tabii Kaynaklar
Bakanı**

**Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti
Adına**

Valentin CEROVSKI

**Bölgesel Kalkınma ve Bayındırlık
Bakanı**

Milko KOVACHEV

**Enerji ve Enerji Kaynakları
Bakanı**

Agreed Minutes

During the visit of Bulgarian delegation headed by H. E. Valentin CEROVSKI, Minister of Regional Development and Public Works and H. E. Mr. Milko KOVACHEV, Minister of Energy and Energy Resources of the Republic of Bulgaria had a meeting with the Turkish Delegation headed by H. E. Dr. Mehmet Hilmi GÜLER, Minister of Energy and Natural Resources of Turkey and H. E. Kemal UNAKITAN, Minister of Finance of the Republic of Turkey and had discussions with a view to explore ways and means of expanding cooperation in the field of energy and infrastructure projects.

The results of the discussions are as follows;

1. Both Sides reviewed the current situation regarding the implementation of the Agreement on Cooperation in the fields of Energy and Infrastructure and Protocol on Cooperation in the fields of Energy and Infrastructure between the Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Bulgaria dated on November 4, 1998 and the "Long Term Contract" between TEAŞ and NEK dated on May 15, 1999.
2. Both Sides agreed upon that TETAŞ and NEK would conduct further studies in ten days in order to strengthen the cooperation between two companies.
3. With the aim of the realization of the projects referred in the above mentioned Agreement and Protocol by the Turkish Companies as the main contractors, both sides agreed to resume the electricity supply from Bulgaria to Turkey after the fulfillment of all conditions for the initiation of the construction activities of these projects in three months.

Done and signed on June 9, 2003 in Ankara, in two original copies in English.

**On behalf of the Government of the
Republic of Turkey**

Dr. Mehmet Hilmi GÜLER

**Minister of Energy and Natural
Resources**

**On behalf of the Government of the
Republic of Bulgaria**

Valentin CEROVSKI

**Minister of Regional Development and
Public Works**

Milko KOVACHEV

**Minister of Energy and Energy
Resources**

— • —

Karar Sayısı : 2003/6083

24 Ekim 1990 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 11/3/1993 tarihli ve 3874 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Bilim, Eğitim ve Kültür Alanlarında İşbirliği Anlaşması"nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 12/8/2003 tarihli ve İKGY/327890 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 25/8/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. ŞENER
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. ŞAHİN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. ATALAY
Devlet Bakanı

A. ŞENER
Devlet Bakanı V.

M. AYDIN
Devlet Bakanı

G. AKŞİT
Devlet Bakanı

K. TÜZMEN
Devlet Bakanı

C. ÇİÇEK
Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL
Milli Savunma Bakanı

A. AKSU
İçişleri Bakanı

K. UNAKITAN
Maliye Bakanı

H. ÇELİK
Milli Eğitim Bakanı

Z. ERGEZEN
Bayındırlık ve İskan Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

S. GÜÇLÜ
Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. BAŞESGİOĞLU
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

A. COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. H. GÜLER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. MUMCU
Kültür ve Turizm Bakanı

O. PEPE
Çevre ve Orman Bakanı

**Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Polonya Cumhuriyeti
Hükümeti Arasında Bilim, Eğitim ve Kültür
Alanlarında İşbirliği Anlaşması**

Bundan böyle "Akit taraflar olarak zikredilecek olan" Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ve Polonya Cumhuriyeti Hükümeti,

- iki devlet arasındaki dostane ilişkileri ve karşılıklı itimadı kuvvetlendirmek arzusuyla,

- iki devlet arasında bilim, eğitim ve kültür alanlarında işbirliğinin geliştirilmesi için çalışmalara devam etmek ve kültürel ilişkileri güçlendirmek isteğiyle,

- yukarıda zikredilen alanlarda değişimlerin ve işbirliğinin Türk ve Polonya halkları arasında karşılıklı bilgi ve anlayışa daha iyi katkıda bulunacağı inancıyla,

- 1 Ağustos 1975 tarihinde Helsinki'de imzalanan Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı Nihaî Belgesi ile daha sonraki İzleme Belgelerinde yer alan hükümleri dikkate almak ve bunları uygulamak kararlılığı ile, aşağıdaki hususlar üzerinde anlaşmışlardır:

MADDE: 1- Akit Taraflar:

a) iki devletin bilim ve araştırma enstitüleri ile yüksek öğrenim kuruluşları arasında değişimleri ve işbirliğini desteklemek ve teşvik etmek,

b) dil ve edebiyat öğretimi de dahil olmak üzere Türkiye'de Polonya ile ve Polonya'da Türkiye ile ilgili çalışmaların geliştirilmesini kolaylaştırmak ve teşvik etmek,

c) araştırma yapmak, konferans ve ders vermek ve tecrübe ve fikir değişiminde bulunmak amacıyla, üniversite profesörleri, konferansçılar, uzmanlar ve öğretmenlerin mübadele ve ziyaretlerini desteklemek ve teşvik etmek,

d) diğer Taraf vatandaşlarına dil öğrenimi, bilimsel araştırma ve lisansüstü çalışmalar için burs vermek,

e) öğretim metodları ve didaktik malzeme konularında işbirliğini ve değişimleri kolaylaştırmak ve teşvik etmek,

f) diğ er Taraf devletinin do ğ ru bir Ő ekilde tanınmasını sa ğ lamak ve o devlet hakkında daha Ő umüllü bilgi edinilmesini mümkün kılmak amacıyla, ders kitapları, referans kitapları ve diğ er bilimsel eserlerin de ğ iŐ imini ve yayımcılar, bilimsel ve e ğ itsel uzmanlar ve kuruluşlar arasında işbirliğini kolaylaştırmak ve teşvik etmek,

g) diplomaların, bilimsel ünvanların ve diğ er akademik derecelerin karşılıklı tanınmasını mümkün kılabilmek amacıyla iki devletin uzmanları arasında bilgi de ğ iŐ imini ve işbirliğini kolaylaştırmak ve desteklemek

suretiyle bilim ve e ğ itim alanlarında ilişkilerini geliştireceklerdir.

MADDE: 2- Akit Taraflar tıp bilimleri ve sa ğ lık korunması alanlarında işbirliğinin geliştirilmesini destekleyeceklerdir.

MADDE : 3- Akit Taraflar,

a) yazarların, bestecilerin, film yapımcılarının ve kültürel ve yaratıcı faaliyetlerle ilgili diğ er şahısların fikir ve tecrübe de ğ iŐ iminde bulunmak üzere ziyaretlerini,

b) sanatsal ve tarihi eserlerin korunması ve muhafazası, anıtların ve SİT alanlarının muhafaza edilmesi alanlarında özel malzemelerin toplanmasını ve bilgi de ğ iŐ imi için ziyaretleri,

c) rejisörlerin, orkestra şeflerinin, orkestraların ve diğ er sanat gruplarının tiyatro müzik ve dans topluluklarının ve sanatçıların ziyaretlerini,

d) sanat, kültür, tarihî miras ve e ğ itim sergileri düzenlenmesini,

e) yayımcıların toplantıları ve edebî eser yazar ve çevirmenlerinin ziyaretleri yoluyla diğ er Tarafın edebiyat, sanat ve kültür eserlerinin tercüme ve yayınlanmasını,

f) ansiklopedilerde ve diğ er yayınlarda iki ülkenin do ğ ru bir Ő ekilde tanıtımını sa ğ lamak amacıyla ansiklopedi yayımcıları arasında temasları,

g) Taraflardan birinin bestecilerinin ve dramatik ve müzikal eser yazarlarının eserlerinin, diğ er Taraf artist ve gösteri sanatları topluluklarının repertuarlarına dahil edilmesini,

h) sinema sanatı alanında, film yapımcıları arasında temaslar, konulu, belgesel, bilimsel ve çizgi filmlerin de ğ iŐ imi, ortak film yapımı ve film festivallerine katılım da dahil olmak üzere işbirliğinin geliştirilmesini,

i) kültürel yıldönümleri ve diğ er önemli olaylar münasebetiyle Taraflardan birinin ülkesinde diğ er Tarafın kültürel ve artistik gösteriler düzenlemesini,

j) müzeler, yayınevleri, kütüphaneler, dernekler ve diğer kültür kuruluşları arasında kitap, yayın, makale ve bilgi değişimini

desteklemek ve teşvik etmek suretiyle kültür ve sanat alanlarında yani: -edebiyat, müzik, tiyatro, müzeler ve tarihî anıtların korunması, görsel sanatlar, yayıncılık ve kütüphanecilik, radyo, televizyon ve video, mimarlık ve arşivler - işbirliğini geliştireceklerdir.

MADDE: 4- Akit Taraflar, işbu Anlaşma hükümleri uyarınca, ziyaretçilerin kabul eden ülkedeki arşivlere, kütüphanelere ve müzelere girişlerini kolaylaştıracaklardır.

MADDE: 5- Akit Taraflar, gazetecilerin ve muhabirlerin karşılıklı ziyaret teatilerine ilâve olarak iki devletin gazete ve dergi yayıncıları ile basın ajansları, basın dernekleri ve radyo ve televizyon kuruluşları arasında işbirliğini teşvik edeceklerdir.

MADDE: 6- Akit Taraflar, gençler arasında temasları ve iki devletin gençlik kuruluşları arasındaki işbirliğini teşvik edeceklerdir.

MADDE: 7- Akit Taraflar, spor kuruluşları arasındaki işbirliğini, sportif faaliyetlere iştirâki ve antrenör, spor teknisyeni ve hakem değişimini teşvik edeceklerdir.

MADDE: 8- Akit Taraflar, her iki ülkede düzenlenecek seminer, festival, yarışma, konferans, sempozyum ve işbu Anlaşma kapsamına giren alanlardaki toplantılara diğer Taraf temsilcilerinin katılımını kolaylaştıracaklardır.

MADDE: 9- Akit Taraflar, işbu Anlaşmanın uygulanmasını sağlamak için her türlü gayreti sarfedecekler ve bu amaçla belirli dönemlerde değişim ve işbirliği Programları aktederek, bunların işlenmesine ilişkin maddî ve diğer hükümler üzerinde mutabakat sağlayacaklardır. Bu Programların muhtevası Akit Taraflar temsilcilerinin katılacağı ve dönemin sona ermesinden önce yapılacak bir toplantıda saptanacaktır. Müzakereler sıra ile iki devletten birinde yapılacaktır. Karşılıklı mutabakat ile daha sık gözden geçirme toplantıları yapılabilecektir.

MADDE: 10- İşbu Anlaşmada öngörülen faaliyetlerin tümü, yapıldıkları Akit Taraf ülkesinde yürürlükte olan kanun ve nizamlara uygun olacaktır.

MADDE: 11- Akit Taraflar, hükümet kuruluşlarının ve hükümet dışı kuruluşların, işbu Anlaşmada öngörülen program ve faaliyetlere en geniş şekilde katılmalarını ve bunları desteklemelerini, ayrıca hükümet ve hükümet dışı kuruluşlarla sosyal teşkilâtlar arasında, Programlar yoluyla, doğrudan ilişkiler kurulmasını teşvik edeceklerdir. Bu tür ilişkiler, karşılıklı yararlı faaliyetler için Protokoller akindi de içerebilir.

MADDE: 12- İşbu Anlaşma onaya tabidir ve Varşova'da yapılacak olan Onay Belgelerinin teatisinden 30 gün sonra yürürlüğe girecektir.

MADDE:13- İşbu Anlaşma beş yıllık bir süre için akdedilmiştir. Akit Taraflardan birisince, bu sürenin sona ermesinde altı ay önce feshi bildirilmedikçe, müteakip beş yıllık dönemler için otomatik olarak yürürlükte kalacaktır.

Ankara'da, tarihinde, herbirisi aynı değerde geçerli olmak üzere Türkçe, Lehçe ve İngilizce dillerinde iki nüsha halinde imzalanmıştır. Yorum farklılığı halinde İngilizce metin geçerlidir.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Polonya Cumhuriyeti Hükümeti
adına

Agreement
Between the Government of the Republic of Turkey
and the Government of the Republic of Poland
on Cooperation in the Fields of Science, Education and Culture

The Government of the Republic of Turkey and the Government of the Republic of Poland, hereinafter referred to as "the Contracting Parties",

- desiring to strengthen the mutual confidence and the friendly relations between their two states,

- wishing to strengthen their cultural relations and to continue further efforts towards progress in cooperation in science, education and culture between their two states,

- being convinced that exchanges and cooperation in the above mentioned fields contribute to a better mutual knowledge and understanding between the Turkish and the Polish peoples,

- being resolved to take account of and to apply the provisions of the Final Act and the documents of the follow-up meetings of the Conference of Security and Cooperation in Europe, signed in Helsinki on the 1st day of August 1975,

have agreed as follows:

Article I

The Contracting Parties shall develop relations linking them in the field of science and education by:

a) promoting and supporting cooperation and exchanges between scientific and research institutes and institutions of higher education of the two states,

b) encouraging and facilitating the development of Turkish studies in Poland and the Polish studies in Turkey including the teaching of language and literature,

c) encouraging and supporting visits and exchanges of university professors, lecturers, specialists and teachers for the purpose of exchanging ideas and experience, giving lectures, teaching and carrying out research,

d) granting scholarships for language training, scientific, research and post-graduate studies to citizens of the other Party,

e) encouraging and facilitating cooperation and exchanges in teaching methods and didactic materials,

f) encouraging and facilitating cooperation between publishers, scientific and educational specialists and institutions and the exchange of text books, reference books and other scientific works with a view to achieving a more complete knowledge and ensuring an accurate presentation of the other Party's state,

g) encouraging and facilitating cooperation and exchange of information between experts of both states on the possibility of mutual recognition of diplomas, scientific degrees and other academic qualifications.

Article II

The Contracting Parties shall support the development of cooperation in the field of health protection and medical sciences.

Article III

The Contracting Parties shall develop cooperation in the fields of culture and art, it means: literature, music, theatre, museums and conservation of historical monuments, visual arts, publishing and librarianship, as well as radio, television and video, architecture and archives - by encouraging and supporting:

a) visits of writers, composers, artists, film-makers and the other individuals engaged in cultural and creative activities in order to exchange ideas and experience,

b) visits for the exchange of information and the collection of specialised materials in the field of preservation and protection of artistic and historical objects and the conservation of sites and monuments,

c) visits of artists and theatrical, musical and dance companies, orchestras and other artistic groups, conductors and directors,

d) the organisation of exhibitions of art, culture, historical heritage and education,

e) the translation and publication of works of literature, art and culture of the other Party for example by visits of writers and translators of literary works and by meetings of publishers,

f) contacts between the publishers of encyclopaedia with a view to ensuring accurate presentation of the two countries in encyclopaedia and other materials,

g) the inclusion in the repertoires of the artists and companies in the performing arts of the one country of dramatic and musical works of authors and composers of the other country,

h) development of cooperation in the field of cinematic art including contacts between film-makers, exchange of feature, documentary, scientific and animated films, joint production of films and participation in film festivals,

i) the organisation in the one country of cultural and artistic manifestations of the other country to mark cultural anniversaries or other significant occasions,

j) the exchange of books, publications, articles and information between museums, publishing houses, libraries, associations and other institutions of culture.

Article IV

The Contracting Parties shall facilitate access by visitors under the provisions of this Agreement to archives, libraries and museums in the receiving state.

Article V

The Contracting Parties shall encourage cooperation between press agencies, press associations and radio and television organisations as well as newspaper and periodical publishers of the two states, in addition to the exchange of visits of journalists and reporters.

Article VI

The Contracting Parties shall encourage contacts between young people and cooperation between youth organisations of the two states.

Article VII

The Contracting Parties shall encourage cooperation between sporting organisations, participation in sporting events and exchange of trainers, sports technicians and referees.

Article VIII

The Contracting Parties shall facilitate attendance of the other Party representatives at seminars, festivals, competitions, conferences, symposia and meetings in the fields covered by this Agreement and held in either state.

Article IX

The Contracting Parties shall do everything in their power to ensure the implementation of this Agreement and to this end shall conclude for fixed periods programmes of cooperation and exchanges and agree the financial and other provisions for carrying them out. Their content shall be agreed at a meeting of representatives of the Contracting Parties to be held before the expiry of the given period. The negotiations will be held alternately in each of the two states. More frequent review meetings may be held by mutual agreement.

Article X

All activities covered by this Agreement shall comply with the laws and regulations in force in the territory of the Contracting Party where they take place.

Article XI

The Contracting Parties shall encourage the broadest participation in and support by governmental as well as non-governmental institutions for programmes and activities covered by this Agreement, and shall encourage also the establishment under the programmes of direct links among governmental, non-governmental and social organisations. Such links may include the conclusion of Protocols for mutually beneficial activities.

Article XII

This Agreement is subject to ratification and shall enter into force after 30 days from the day of the exchange of the letters of ratification, which shall take place in Warsaw.

Article XIII

This Agreement has been concluded for a period of five years. It shall be automatically prolonged for the successive five year periods, unless one of the Contracting Parties denounces the Agreement through notification six months before the end of the given period.

Done in Ankara on this 24th day of October 1990 in two copies in the Turkish, Polish and English languages, each of them being equally authentic. In case of differences in interpretation the English text shall prevail.

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF TURKEY

FOR THE GOVERNMENT OF
THE REPUBLIC OF POLAND

U M O W A
MIĘDZY RZĄDEM REPUBLIKI TURCJI
A RZĄDEM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
O WSPÓŁPRACY W DZIEDZINACH NAUKI, OŚWIATY I KULTURY

Rząd Republiki Turcji i Rząd Rzeczypospolitej Polskiej,
zwane dalej "Umawiającymi się Stronami",

- pragnąc umocnić wzajemne zaufanie i przyjazne stosunki między obydwoma państwami,
- dążąc do umocnienia stosunków kulturalnych oraz rozwoju działań na rzecz postępu we współpracy w zakresie nauki, oświaty i kultury między obydwoma państwami,
- przekonane, iż wymiana i współpraca w wyżej wymienionych dziedzinach przyczynia się do lepszego wzajemnego poznania się oraz zrozumienia między narodami Turcji i Polski,
- zdecydowane uwzględniać i stosować postanowienia Aktu Końcowego Konferencji Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie, podpisanego w Helsinkach dnia 1 sierpnia 1975 r. oraz dokumentów późniejszych spotkań,

uzgodniły, co następuje:

Artykuł I

Umawiające się Strony będą rozwijać łączące je stosunki w dziedzinie nauki i oświaty, poprzez:

- a/ promowanie i wspieranie współpracy i wymiany między instytucjami naukowymi i badawczymi oraz uczelniami wyższymi obu państw,
- b/ sprzyjanie i ułatwianie rozwoju studiów turkologicznych w Polsce oraz studiów polonistycznych w Turcji, w tym nauczania języka oraz literatury;
- c/ sprzyjanie i wspieranie wizyt i wymiany profesorów uniwersytetów, wykładowców, specjalistów oraz nauczycieli, w celu wymiany myśli i doświadczeń, wygłaszania wykładów, nauczania oraz prowadzenia prac badawczych;
- d/ udzielanie stypendiów na staże językowe, naukowo-badawcze oraz kursy podyplomowe obywatelom drugiej Strony,
- e/ sprzyjanie i ułatwianie współpracy i wymiany w dziedzinie metodyki nauczania i materiałów dydaktycznych;
- f/ sprzyjanie i ułatwianie współpracy między wydawnictwami, działaczami naukowymi i oświatowymi oraz instytucjami tego rodzaju, a także wymiany podręczników, leksykonów oraz innych prac naukowych, celem osiągnięcia pełniejszej wiedzy i zapewnienia właściwej prezentacji państwa drugiej Strony;

g/ sprzyjanie i ułatwianie współpracy i wymiany informacji między specjalistami z obu państw w sprawie możliwości wzajemnego uznawania dyplomów i stopni naukowych oraz innych kwalifikacji akademickich.

Artykuł II

Umawiające się Strony będą popierać rozwój współpracy w dziedzinie ochrony zdrowia i nauk medycznych.

Artykuł III

Umawiające się Strony będą rozwijać współpracę w dziedzinie kultury i sztuki, tj. literatury, muzyki, teatru, muzealnictwa i konserwacji zabytków, plastyki, wydawnictw, bibliotekarstwa a także w dziedzinie radia i telewizji oraz wideo, jak również w dziedzinach architektury i archiwistyki poprzez inicjowanie i wspieranie:

a/ wizyt pisarzy, kompozytorów, artystów, filmowców oraz innych osób, zaangażowanych w działalność kulturalną i twórczą, celem wymiany myśli i doświadczeń;

b/ wizyt, mających na celu wymianę informacji oraz zbieranie specjalistycznych materiałów w dziedzinie ochrony i rewitalizacji przedmiotów artystycznych i zabytkowych, a także konserwacji miejsc i obiektów zabytkowych;

c/ wizyt artystów, zespołów teatralnych, muzycznych i tanecznych, orkiestr oraz innych zespołów artystycznych, dyrygentów i reżyserów;

d/ organizacji wystaw w dziedzinie sztuki, kultury, dziedzictwa historycznego oraz oświaty;

e/ przekładu i publikacji dzieł literatury, sztuki i kultury kraju drugiej Strony, np. w drodze wizyt pisarzy i tłumaczy dzieł literatury oraz spotkań wydawców;

f/ kontaktów między wydawcami encyklopedii celem zapewnienia właściwej prezentacji obu krajów w encyklopediach i innych materiałach;

g/ włączania do repertuaru artystów oraz zespołów muzycznych i teatralnych kraju dzieł muzycznych i dramatycznych autorów drugiego kraju;

h/ rozwoju współpracy w dziedzinie sztuki kinematograficznej, w tym kontaktów między filmowcami, wymiany filmów fabularnych, dokumentalnych, naukowych i animowanych, koprodukcji filmowej oraz udziału w festiwalach filmowych;

i/ organizacji w jednym kraju manifestacji kultury i sztuki drugiego kraju z okazji rocznic kulturalnych i innych znaczących wydarzeń;

j/ wymiany książek, publikacji, artykułów i informacji między muzeami, wydawnictwami, bibliotekami, stowarzyszeniami i innymi instytucjami kulturalnymi.

Artykuł IV

Umawiające się Strony będą ułatwiać osobom przybywającym w ramach postanowień niniejszej Umowy dostęp do archiwów, bibliotek i muzeów państwa przyjmującego.

Artykuł V

Umawiające się Strony będą sprzyjać współpracy między agencjami prasowymi, stowarzyszeniami prasowymi, organizacjami radia i telewizji, a także wydawcami gazet i periodyków obydwu państw, oraz popierać wymianę wizyt dziennikarzy i reporterów.

Artykuł VI

Umawiające się Strony będą popierać kontakty młodzieży i współpracę między organizacjami młodzieżowymi obydwu państw.

Artykuł VII

Umawiające się Strony będą sprzyjać współpracy między organizacjami sportowymi, udziałowi w zawodach sportowych oraz wymianie trenerów, techników sportowych i sędziów.

Artykuł VIII

Umawiające się Strony będą ułatwiać udział przedstawicieli drugiej strony w seminariach, festiwalach, konkursach, konferencjach, sympozjach i spotkaniach, dotyczących dziedzin objętych niniejszą Umową a odbywających się w którymkolwiek z obydwu państw.

Artykuł IX

Umawiające się Strony uczynią wszystko, co będzie w ich mocy, na rzecz realizacji niniejszej Umowy, zawierając w tym celu na ustalone okresy programy współpracy i wymiany, a także uzgadniać będą postanowienia finansowe i inne, związane z ich realizacją. Ich treść uzgadniana będzie na spotkaniach przedstawicieli Umawiających się Stron, organizowanych przed upływem danego okresu. Negocjacje takie odbywać się będą na przemian w każdym z obydwu państw. Częstsze spotkania przeglądowe mogą być organizowane za obopólnym porozumieniem.

Artykuł X

Wszelkie działania podejmowane w ramach niniejszej Umowy będą pozostawać w zgodzie z ustawodawstwem i przepisami, obowiązującymi na terytorium Umawiającej się Strony, na którym będą podejmowane.

Artykuł XI

Umawiające się Strony będą sprzyjać jak najszerszemu udziałowi oraz wsparciu ze strony instytucji rządowych jak i pozarządowych na rzecz programów i działań objętych niniejszą Umową, zdążając jednocześnie do nawiązywania w ramach tych programów bezpośrednich kontaktów między osobami, organizacjami rządowymi, pozarządowymi i społecznymi. Kontakty takie mogą obejmować zawieranie Protokołów w sprawach wzajemnie korzystnych działań.

Artykuł XII

Umowa niniejsza podlega ratyfikacji i wejdzie w życie po upływie 30 dni od dnia wymiany dokumentów ratyfikacyjnych, która nastąpi w Warszawie.

Artykuł XIII

Umowa niniejsza zawarta jest na okres pięciu lat. Ulega ona automatycznemu przedłużaniu na dalsze pięcioletnie okresy, jeżeli żadna z Umawiających się Stron nie wypowie jej w drodze notyfikacji na sześć miesięcy przed upływem danego okresu.

Umowę niniejszą sporządzono w Ankarze, dnia 24 października 1990 roku, w dwóch egzemplarzach, każdy w językach tureckim, polskim i angielskim, przy czym wszystkie teksty są jednakowo autentyczne. W razie rozbieżności przy ich interpretacji tekst angielski uważany będzie za rozstrzygający.

Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU
REPUBLIKI TURCJI

Z UPOWAŻNIENIA RZĄDU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

— • —

Karar Sayısı : 2003/6087

26 Ağustos 2001 tarihinde İzmir’de imzalanan ve 15/7/2003 tarihli ve 4932 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli “Türkiye Cumhuriyeti ile Sudan Cumhuriyeti Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması”nın onaylanması; Dışişleri Bakanlığı’nın 11/8/2003 tarihli ve İEGY/327297 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu’nca 25/8/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL
Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.

A. ŞENER
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

M. A. ŞAHİN
Devlet Bak. ve Başb. Yrd.

B. ATALAY
Devlet Bakanı

A. ŞENER
Devlet Bakanı V.

M. AYDIN
Devlet Bakanı

G. AKŞİT
Devlet Bakanı

K. TÜZMEN
Devlet Bakanı

C. ÇİÇEK
Adalet Bakanı

M. V. GÖNÜL
Milli Savunma Bakanı

A. AKSU
İçişleri Bakanı

K. UNAKITAN
Maliye Bakanı

H. ÇELİK
Milli Eğitim Bakanı

Z. ERGEZEN
Bayındırlık ve İskan Bakanı

R. AKDAĞ
Sağlık Bakanı

B. YILDIRIM
Ulaştırma Bakanı

S. GÜÇLÜ
Tarım ve Köyşleri Bakanı

M. BAŞESGİOĞLU
Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı

A. COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

M. H. GÜLER
Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı

E. MUMCU
Kültür ve Turizm Bakanı

O. PEPE
Çevre ve Orman Bakanı

**Türkiye Cumhuriyeti ile Sudan Cumhuriyeti
Arasında Gelir Üzerinden Alınan Vergilerde
Çifte Vergilendirmeyi Önleme Anlaşması**

Türkiye Cumhuriyeti ve Sudan Cumhuriyeti

Gelir üzerinden alınan vergilerde çifte vergilendirmeyi önleyen bir Anlaşma yapmak isteğiyle

AŞAĞIDAKİ ANLAŞMAYA VARMIŞLARDIR:

Madde 1

KAPSANAN KİŞİLER

Bu Anlaşma, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin mukimi olan kişilere uygulanacaktır.

Madde 2

KAVRANAN VERGİLER

1. Bu Anlaşma, ne şekilde alındığına bakılmaksızın, bir Akit Devlet veya politik alt bölümleri ya da mahalli idareleri tarafından gelir üzerinden alınan vergilere uygulanacaktır.

2. Menkul veya gayrimenkul varlıkların devrinden doğan kazançlara uygulanan vergiler ile ücretin veya maaşın toplam tutarı üzerinden teşebbüsler tarafından ödenen vergiler dahil olmak üzere, toplam gelir veya gelirin unsurları üzerinden alınan tüm vergiler, gelirden alınan vergiler olarak kabul edilecektir.

3. Anlaşmanın uygulanacağı şu anda geçerli olan vergiler özellikle:

a) Türkiye'de:

- i) gelir vergisi;
- ii) kurumlar vergisi;
- iii) gelir vergisi ve kurumlar vergisi üzerinden alınan fon payı;

(Bundan böyle "Türk vergisi" olarak bahsedilecektir)

b) Sudan 'da :

- i) gelir vergisi ; ticari kazanç vergisi, kişisel gelir vergisi, kira gelirleri vergisi;
- ii) sermaye değer artış kazançları vergisi;

(Bundan böyle "Sudan vergisi" olarak bahsedilecektir)

4. Anlaşma aynı zamanda, Anlaşmanın imza tarihinden sonra mevcut vergilere ilave olarak veya onların yerine alınan ve mevcut vergilerle aynı nitelikte olan veya onlara önemli ölçüde benzeyen vergilere de uygulanacaktır. Akit Devletlerin yetkili makamları, ilgili vergi mevzuatlarında yapılan önemli değişiklikleri birbirlerine bildireceklerdir.

Madde 3

GENEL TANIMLAR

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından metin aksini öngörmedikçe:
  - a) i) "Türkiye" terimi, Türkiye'nin sahip olduğu egemenlik alanını, karasularını, aynı zamanda uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amaçlarıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.
    - ii) "Sudan" terimi, Sudan'ın sahip olduğu egemenlik alanını, karasularını, aynı zamanda uluslararası hukuka uygun olarak doğal kaynakların araştırılması, işletilmesi ve korunması amaçlarıyla yargı yetkisi veya egemenlik haklarına sahip olduğu deniz alanlarını ifade eder.
  - b) "Bir Akit Devlet" ve "diğer Akit Devlet" terimleri, metnin gereğine göre, Türkiye veya Sudan anlamına gelir;
  - c) "Vergi" terimi, bu Anlaşmanın 2 nci maddesinde kavranan herhangi bir vergi anlamına gelir;
  - d) "Kişi" terimi, bir gerçek kişiyi, bir şirketi ve kişilerin oluşturduğu diğer herhangi bir kuruluşu kapsamına alır;
  - e) "Şirket" terimi, herhangi bir kurum veya vergileme yönünden kurum olarak muamele gören herhangi bir kuruluş anlamına gelir.
  - f) "Kanuni merkez" terimi, Türk Ticaret Kanunu ya da Sudan Şirketler Kanunu'na göre tescil edilen kayıtlı merkez anlamına gelir.
  - g) "Vatandaş" terimi,
    - i) Türkiye yönünden, Türk Vatandaşlık Kanunu gereğince Türk vatandaşlığına sahip herhangi bir gerçek kişiyi ve Türkiye' de yürürlükte olan mevzuat gereğince statü kazanan herhangi bir hükmi şahsı, ortaklığı veya derneği ;
    - ii) Sudan yönünden, Sudan Cumhuriyeti ile olan ilişkisine göre statü kazanan herhangi bir Sudan Cumhuriyeti vatandaşını veya Sudan Cumhuriyeti'nde yürürlükte olan mevzuat gereğince statü kazanan herhangi bir hükmi şahsı, ortaklığı veya derneği ifade eder.
  - h) "Bir Akit Devletin teşebbüsü" ve "diğer Akit Devletin teşebbüsü" terimleri sırasıyla, bir Akit Devletin bir mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs ve diğer Akit Devletin bir mukimi tarafından işletilen bir teşebbüs anlamına gelir;
  - i) "Yetkili makam" terimi:
    - i) Türkiye'de, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini; ve
    - ii) Sudan 'da, Maliye Bakanını veya onun yetkili temsilcisini ifade eder;

- j) "Uluslararası trafik" terimi, yalnızca Türkiye veya Sudan sınırları içinde gerçekleştirilen gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletmeciliği hariç olmak üzere, bir Türk veya Sudan teşebbüsü tarafından gemi, uçak veya kara nakil vasıtası işletilerek yapılan herhangi bir taşımacılığı ifade eder.

2. Bu Anlaşmanın bir Akit Devlet tarafından herhangi bir tarihte uygulanmasına ilişkin olarak, Anlaşmada tanımlanmamış herhangi bir terim, metin aksini öngörmedikçe, Anlaşmanın uygulanacağı vergilerin amaçları bakımından, o tarihte bu Devletin mevzuatında sahip olduğu anlamı taşıyacak ve bu Devletin yürürlükteki vergi mevzuatında yer alan bir anlam, bu Devletin diğer mevzuatında bu terime verilen anlama göre üstünlük taşıyacaktır.

Madde 4

MUKİM

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından, "bir Akit Devletin mukimi" terimi, bu Devlet, herhangi bir politik alt bölümü veya mahalli idaresi de dahil olmak üzere, o Devletin mevzuatı gereğince ev, ikametgah, kanuni merkez, yönetim yeri veya benzer yapıda diğer herhangi bir kriter nedeniyle vergi mükellefi olan kişi anlamına gelir. Ancak bu terim, yalnızca o Devletteki kaynaklardan elde edilen gelir nedeniyle o Devlette vergiye tabi tutulan herhangi bir kişiyi kapsamaz.

2. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla bir gerçek kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişinin durumu aşağıdaki şekilde belirlenecektir:

- a) Bu kişi, yalnızca daimi olarak kalabileceği bir meskenin bulunduğu Akit Devletin mukimi kabul edilecektir. Eğer bu kişinin her iki Akit Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni varsa, bu kişi, kişisel ve ekonomik ilişkilerinin daha yakın olduğu (hayati menfaatlerin merkezi) Devletin mukimi kabul edilecektir;
- b) Eğer kişinin hayati menfaatlerinin merkezinin yer aldığı Devlet saptanamazsa veya her iki Devlette de daimi olarak kalabileceği bir meskeni yoksa, bu kişi yalnızca kalmayı adet edindiği evin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;
- c) Eğer kişinin her iki Devlette de kalmayı adet edindiği bir ev varsa veya her iki Devlette de böyle bir ev sözkonusu değilse, bu kişi yalnızca vatandaşı olduğu Devletin mukimi kabul edilecektir;
- d) Eğer kişi her iki Devletin de vatandaşıysa veya her iki Devletin de vatandaşı değilse, Akit Devletlerin yetkili makamları sorunu karşılıklı anlaşmayla çözeceklerdir.

3. 1 inci fıkra hükümleri dolayısıyla gerçek kişi dışındaki bir kişi her iki Akit Devletin de mukimi olduğunda, bu kişi etkin yönetim yerinin bulunduğu Devletin mukimi kabul edilecektir. Bununla beraber, bu kişi Devletlerden birinde etkin yönetim yerine, diğerinde kanuni merkeze sahip olduğunda, bu kişinin Anlaşmanın amaçları bakımından hangi Devletin mukimi kabul edileceğini, Devletlerin yetkili makamları karşılıklı anlaşmayla belirleyeceklerdir.

Madde 5

İŞYERİ

1. Bu Anlaşmanın amaçları bakımından "işyeri" terimi, bir teşebbüsün işinin tamamen veya kısmen yürütüldüğü işe ilişkin sabit bir yer anlamına gelir.

2. "İşyeri" terimi özellikle şunları kapsamına alır:

- a) Yönetim yeri;
- b) Şube;
- c) Büro;
- d) Fabrika;
- e) Atelye ve
- f) Maden ocağı, petrol veya doğal gaz kuyusu, taş ocağı veya doğal kaynakların çıkarıldığı diğer herhangi bir yer;

3. Onsekiz ayı aşan bir süre devam eden bir inşaat şantiyesi, yapım veya kurma projesi bir işyeri oluşturur.

4. Bu maddenin daha önceki hükümleri ile bağlı kalınmaksızın, "işyeri" teriminin aşağıdaki hususları kapsamadığı kabul edilecektir:

- a) Teşebbüse ait tesislerin, teşebbüsün mallarının veya ticari eşyasının yalnızca depolanması, teşhiri veya teslimi amacıyla kullanılması;
- b) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca depolama, teşhir veya teslim amacıyla elde tutulması;
- c) Teşebbüse ait mal veya ticari eşya stoklarının yalnızca bir başka teşebbüse işlettilmesi amacıyla elde tutulması;
- d) İşe ilişkin sabit bir yerin yalnızca teşebbüse mal veya ticari eşya satın alma veya bilgi toplama amacıyla elde tutulması;
- e) İşe ilişkin sabit bir yerin teşebbüs için yalnızca hazırlayıcı veya yardımcı karakter taşıyan diğer herhangi bir işin yürütülmesi amacıyla elde tutulması;
- f) İşe ilişkin sabit bir yerin, yalnızca (a) ila (e) bentlerinde bahsedilen faaliyetlerin birini veya birkaçını bir arada icra etmek için elde tutulması; ancak, işe ilişkin sabit yerdeki bütün bu faaliyetlerin bir arada yürütülmesi sonucunda oluşan faaliyetin hazırlayıcı veya yardımcı karakterde olması şarttır.

5. 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleriyle bağılı kalınmaksızın, bir kişi - 6 ncı fıkranın uygulanacağı bağımsız nitelikteki bir acente dışında - bir Akit Devlette bir teşebbüs adına hareket eder ve bu teşebbüs adına mukavele akdetme yetkisine sahip olup, bu yetkisini mutaden kullanırsa, bu kişinin faaliyetleri, 4 üncü fıkrada belirtilen ve işe ilişkin sabit bir yerden yapılması durumunda bu yeri işyeri haline getirmeyen nitelikteki faaliyetlerden olmadıkça bu teşebbüs, bu Devlette, bu kişinin teşebbüs adına gerçekleştirdiği her türlü faaliyet dolayısıyla bir işyerine sahip kabul edilecektir.

6. Bir Akit Devlet teşebbüsü, diğer Akit Devlette, işlerini yalnızca kendi işlerine olağan şekilde devam eden bir simsar, genel komisyon acentesi veya bağımsız statüde diğer herhangi bir acente vasıtasıyla yürüttüğü için bu diğer Devlette bir işyerine sahip kabul olunmayacaktır.

7. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket, diğer Akit Devletin mukimi olan veya bu diğer Devlette ticari faaliyette bulunan (bir işyeri vasıtasıyla veya diğer bir şekilde) bir şirketi kontrol eder ya da onun tarafından kontrol edilirse, bu şirketlerden herhangi biri diğeri için bir işyeri oluşturmayacaktır.

Madde 6

GAYRİMENKUL VARLIKLARDAN ELDE EDİLEN GELİR

1. Bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette bulunan gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir (tarım veya ormancılıktan elde edilen gelir dahil), bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Gayrimenkul varlık" terimi, sözkonusu varlığın bulunduğu Akit Devletin mevzuatına göre tanımlanacaktır. Terim her halükarda, gayrimenkul varlığa müteferri varlıkları, tarım (balık üretimi ve yetiştiriciliği dahil) ve ormancılıkta kullanılan araçları ve hayvanları, özel hukuk hükümlerinin uygulanacağı gayrimenkul mülkiyetine ilişkin hakları, gayrimenkul intifa haklarını ve maden ocaklarının, kaynakların ve diğer doğal kaynakların işletilmesi veya işletme hakkı karşılığında doğan sabit ya da değişken ödemeler üzerindeki hakları kapsayacak; gemiler, vapurlar ve uçaklar gayrimenkul varlık olarak kabul edilmeyecektir.

3. 1 inci fıkra hükümleri, gayrimenkul varlığın doğrudan kullanımından, kiralanmasından veya diğer herhangi bir şekilde kullanımından elde edilen gelire uygulanacaktır.

4. 1 inci ve 3 üncü fıkra hükümleri aynı zamanda, bir teşebbüsün gayrimenkul varlıklardan elde ettiği gelir ile serbest meslek faaliyetlerinin icrasında kullanılan gayrimenkul varlıklardan elde edilen gelire de uygulanacaktır.

Madde 7

TİCARİ KAZANÇLAR

1. Bir Akit Devlet teşebbüsüne ait kazanç, sözkonusu teşebbüs diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer teşebbüs yukarıda bahsedilen şekilde ticari faaliyette bulunursa, teşebbüsün kazancı bu diğer Devlette yalnızca işyerine atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere vergilendirilebilir.

2. 3 üncü fıkra hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsü diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunduğu, her iki Akit Devlette de bu işyerine atfedilecek kazanç, bu işyeri aynı veya benzer koşullar altında aynı veya benzer faaliyetlerde bulunan, tamamen ayrı ve bağımsız bir teşebbüs olsaydı ve işyerini oluşturduğu teşebbüsten tamamen bağımsız bir nitelik kazansaydı ne kazanç elde edecek ise aynı miktarda bir kazanç olacaktır.

3. İşyerinin kazancı belirlenirken, işyerinin bulunduğu Devlette veya başka yerde yapılan, yönetim ve genel idare giderleri de dahil olmak üzere işyerinin amaçlarına uygun olan giderlerin indirilmesine müsaade edilecektir.

4. İşyerine, bu işyeri tarafından teşebbüs adına yalnızca mal veya ticari eşya satın alınması dolayısıyla hiç bir kazanç atfedilmeyecektir.

5. Kazanç, bu Anlaşmanın diğer maddelerinde ayrı olarak düzenlenen gelir unsurlarını da kapsamına aldığı, o maddelerin hükümleri bu madde hükümlerinden etkilenmeyecektir

Madde 8

DENİZ, HAVA VE KARAYOLU TAŞIMACILIĞI

1. Bir Akit Devlet teşebbüsünün uluslararası trafikte gemi, uçak veya karayolu nakil vasıtası işletmeciliğinden elde ettiği kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

2. Bu maddenin amaçları bakımından, bir Akit Devlet teşebbüsünce uluslararası trafikte gemi veya uçak işletmeciliğinden elde edilen kazanç, 1 nci fıkra hükümlerinin uygulanacağı kazançların yanısıra arızı olarak elde edilmesi koşulu ile konteynerlerin kullanımı veya kiralanmasından elde edilen kazançları da kapsayacaktır.

3. Bu maddenin 1 inci fıkra hükümleri aynı zamanda, bir ortaklığa, bir ortak teşebbüse veya uluslararası işletilen bir acenteye iştirak dolayısıyla elde edilen kazançlara da uygulanacaktır.

Madde 9

BAĞIMLI TEŞEBBÜSLER

1. a) Bir Akit Devlet teşebbüsü: doğrudan veya dolaylı olarak diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığı, veya
- b) Aynı kişiler doğrudan veya dolaylı olarak bir Akit Devlet teşebbüsünün ve diğer Akit Devlet teşebbüsünün yönetim, kontrol veya sermayesine katıldığı

ve her iki halde de, iki teşebbüs arasındaki ticari veya mali ilişkilerde oluşan veya empoze edilen koşullar, bağımsız teşebbüsler arasında oluşması gereken koşullardan farklılaştığında, bu teşebbüslerden birisinde olması gereken, fakat bu koşullar dolayısıyla kendini göstermeyen kazanç, o teşebbüsün kazancına eklenip buna göre vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devletin kendi teşebbüsünün kazancına dahil edip vergilendirdiği kazanç, diğer Akit Devlette vergilendirilen diğer Devletin teşebbüsünün kazancını içermesi ve aynı zamanda, ilk bahsedilen Devletin kavradığı bu kazancın, iki teşebbüs arasında olması gereken koşullar gözönünde tutularak, sonradan bu ilk bahsedilen Devletçe yapılan hesaplamalar sonucunda belirlenen kazanç olması durumunda, diğer Devlet bu düzenlemenin hukuki olduğu kanaatine varırsa, sözkonusu kazanç üzerinden alınan verginin miktarında gerekli düzeltmeleri yapacaktır. Bu düzeltme yapılırken, bu Anlaşmanın diğer hükümleri gözönünde tutulacak ve gerektiğinde Akit Devletlerin yetkili makamları birbirlerine danışacaklardır.

Madde 10

TEMETTÜLER

1. Bir Akit Devletin mukimi olan bir şirket tarafından diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen temettüler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber sözkonusu temettüler, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu Akit Devlette ve bu Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, temettünün gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi, gayrisafi temettü tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "temettü" terimi, hisse senetlerinden, intifa senetlerinden veya intifa haklarından, kurucu hisse senetlerinden veya alacak niteliğinde olmayıp kazançta katılmayı sağlayan diğer haklardan elde edilen gelirler ile dağıtım yapan şirketin mukim olduğu Devletin mevzuatına göre, vergileme yönünden hisse senetlerinden elde edilen gelirle aynı muameleyi gören diğer şirket haklarından elde edilen gelirler ile yatırım fonu ve yatırım ortaklığından elde edilen gelirleri ifade eder.

4. Diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunan bir Akit Devlet şirketinin kazancı, 7 nci maddeye göre vergilendirildikten sonra, kalan kısım üzerinden bu işyerinin bulunduğu Akit Devlette ve bu maddenin 2 nci fıkrasına uygun olarak vergilendirilebilir.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan temettünün gerçek lehdarı, temettüyü ödeyen şirketin mukim olduğu diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve sözkonusu temettü elde edilmiş olayı ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

MADDE 11

FAİZ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen faiz, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber bu faiz, elde edildiği Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, faizin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi faizin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. 2 nci fıkra hükümlerine bakılmaksızın,

a) Sudan'da doğan ve Türkiye Hükümeti'ne veya Türkiye Merkez Bankası'na ödenen faizler Sudan vergisinden muaf tutulacaktır;

b) Türkiye'de doğan ve Sudan Hükümeti'ne veya Sudan Merkez Bankası'na ödenen faizler Türk vergisinden muaf tutulacaktır.

4. Bu maddede kullanılan "faiz" terimi, ipotek garantisine bağlı olsun olmasın veya borçlunun kazancına katılma hakkını tanımın tanımasın, her nevi alacaktan doğan gelirleri ve özellikle kamu menkul kıymetleri ile tahvil veya borç senetlerinden elde edilen gelirleri ifade eder.

5. Bir Akit Devlet mukimi olan faizin gerçek lehdarı, faizin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve sözkonusu faizin ödendiği alacak ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

6. Bir Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi veya bu Devletin bir mukimi tarafından ödenen faizin, o Akit Devlette elde edildiği kabul edilecektir. Bununla beraber, faiz ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette faiz ödemeye neden olan borç-alacak ilişkisiyle bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve faiz bu işyerinden kaynaklandığında, sözkonusu faizin, işyerinin bulunduğu Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

7. Alacak karşılığında ödenen faizin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ve lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak her bir Akit Devletin mevzuatına göre vergilendirilecektir.

MADDE 12

GAYRİMADDİ HAK BEDELLERİ

1. Bir Akit Devlette doğan ve diğer Akit Devletin bir mukimine ödenen gayrimaddi hak bedelleri, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bununla beraber, sözkonusu gayrimaddi hak bedelleri elde edildikleri Akit Devlette ve o Devletin mevzuatına göre de vergilendirilebilir; ancak, gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı diğer Akit Devletin bir mukimi ise, bu şekilde alınacak vergi, gayrimaddi hak bedelinin gayrisafi tutarının yüzde 10 unu aşmayacaktır.

3. Bu maddede kullanılan "gayrimaddi hak bedelleri" terimi, sinema filmleri ile radyo ve televizyon yayınlarında kullanılan kayıtlar dahil olmak üzere edebi, sanatsal

veya bilimsel her nevi telif hakkının, her nevi patentin, alameti farikanın, desen veya modelin, planın, gizli formül veya üretim yönteminin kullanımı veya kullanım hakkı karşılığında veya sınai, ticari veya bilimsel tecrübeye dayalı bilgi birikimi karşılığında elde edilen her türlü ödemeyi ifade eder.

4. Bir Akit Devlet mukimi olan gayrimaddi hak bedelinin gerçek lehdarı, sözkonusu bedelin elde edildiği diğer Akit Devlette yer alan bir işyeri vasıtasıyla ticari faaliyette bulunursa ve sözkonusu bedelin ödendiği hak veya varlık ile bu işyeri arasında etkin bir bağ bulunmaktaysa, 1 inci ve 2 nci fıkra hükümleri uygulanmayacaktır. Bu durumda 7 nci madde hükümleri uygulanacaktır.

5. Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü, mahalli idaresi veya o Devletin bir mukimi tarafından ödenen gayrimaddi hak bedelinin, o Akit Devlette elde edildiği kabul edilecektir. Bununla beraber, gayrimaddi hak bedelini ödeyen kişi, bir Akit Devletin mukimi olsun veya olmasın, bir Akit Devlette gayrimaddi hak bedelini ödemeye neden olan hak veya varlık ile bağlantılı bir işyerine sahip olduğunda ve gayrimaddi hak bedeli bu işyerinden kaynaklandığında, sözkonusu gayrimaddi hak bedelinin, işyerinin bulunduğu Akit Devlette elde edildiği kabul olunacaktır.

6. Kullanım, hak veya bilgi karşılığında ödenen gayrimaddi hak bedelinin miktarı, ödeyici ile gerçek lehdar arasında veya her ikisi ile bir başka kişi arasında var olan özel ilişki nedeniyle, böyle bir ilişkinin olmadığı durumlarda ödeyici ile gerçek lehdar arasında kararlaştırılacak miktarı aştığında, bu madde hükümleri yalnızca en son bahsedilen miktara uygulanacaktır. Bu durumda ilave ödeme kısmı, bu Anlaşmanın diğer hükümleri de dikkate alınarak, her bir Akit Devletin mevzuatı uyarınca vergilendirilecektir.

Madde 13

SERMAYE DEĞER ARTIŞ KAZANÇLARI

1. Bir Akit Devlet mukimince, diğer Akit Devlette yer alan ve 6 ncı maddede belirtilen gayrimenkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette sahip olduğu bir işyerinin ticari varlığına dahil menkul varlıkların veya bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette serbest meslek faaliyeti icra etmek üzere kullandığı sabit bir yere ait menkul varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, bu işyerinin (yalnız veya tüm teşebbüsle birlikte) veya sabit yerin elden çıkarılmasından doğan kazanç da dahil olmak üzere, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir Akit Devlet mukimince uluslararası trafikte işletilen gemi, uçak veya karayolu nakil vasıtalarının veya sözkonusu gemi, uçak veya karayolu nakil vasıtalarının işletilmesiyle ilgili menkul varlıkların elden çıkarılmasından sağlanan kazançlar, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir.

4. 1, 2 ve 3 üncü fıkrada belirtilenlerin dışında kalan varlıkların elden çıkarılmasından doğan kazançlar, yalnızca elden çıkarmanın mukim olduğu Akit Devlette vergilendirilecektir. Bununla birlikte yukarıdaki cümlede sözedilen ve diğer Akit Devlette elde edilen sermaye değer artış kazançları, iktisap ve elden çıkarma arasındaki süre 1 yılı aşmadığı takdirde diğer Akit Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 14

SERBEST MESLEK FAALİYETLERİ

1. Bir Akit Devlet mukiminin, serbest meslek faaliyetleri veya bağımsız nitelikteki diğer faaliyetler dolayısıyla elde ettiği gelirler, bu kişi, faaliyetlerini icra etmek için diğer Akit Devlette düzenli olarak kullanabileceği sabit bir yere sahip olmadıkça, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Eğer kişi, böyle bir sabit yere sahip olursa, gelir sözkonusu sabit yere atfedilebilen miktarla sınırlı olmak üzere bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. "Serbest meslek faaliyetleri" terimi, özellikle bağımsız olarak yürütülen bilimsel, edebi, sanatsal, eğitici veya öğretici faaliyetleri, bunun yanısıra doktorların, avukatların, mühendislerin, mimarların, dişçilerin ve muhasebecilerin bağımsız faaliyetlerini kapsamına alır.

Madde 15

BAĞIMLI FAALİYETLER

1. 16, 18, 19 ve 20 nci maddelerin hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukiminin bir hizmet dolayısıyla elde ettiği maaş, ücret ve diğer benzeri gelirler, bu hizmet diğer Akit Devlette ifa edilmedikçe, yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Hizmet diğer Devlette ifa edilirse, buradan elde edilen sözkonusu gelir bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. 1 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukiminin diğer Akit Devlette ifa ettiği bir hizmet dolayısıyla elde ettiği gelir, eğer:

- a) Gelir elde eden, diğer Devlette ilgili takvim yılı içinde başlayan veya biten herhangi bir oniki aylık dönemde bir veya bir kaç seferde toplam 183 günü aşmamak üzere bulunursa, ve
- b) Ödeme, diğer Devletin mukimi olmayan bir işveren tarafından veya böyle bir işveren adına yapılırsa, ve
- c) Ödeme, işverenin diğer Devlette sahip olduğu bir işyerinden veya sabit yerden yapılmazsa

yalnızca ilk bahsedilen Devlette vergilendirilecektir.

3. 1 inci ve 2 inci fıkra hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimince diğer Akit Devlette icra edilen bir çalışma karşılığında elde edilen ücret ve diğer gelirler ifa edilen bu hizmet eğer:

- a) Anlaşmanın 5 inci maddesinin 3 üncü fıkrasına ilişkin, bir inşaat şantiyesi, yapım, montaj veya kurma projesi ile ilgili ise;

- b) Bir Akit Devlet mukimi olan bir teşebbüs tarafından uluslararası trafikte işletilen bir gemi, uçak veya karayolu nakil vasıtasında icra edilen işlerle ilgili ise

bu diğer Akit Devlette vergilendirilmez.

Madde 16

MÜDÜRLERE YAPILAN ÖDEMELER

Bir Akit Devlet mukiminin, diğer Akit Devlet mukimi olan bir şirketin yönetim kurulu üyesi olması dolayısıyla elde ettiği ücret ve diğer benzeri ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

Madde 17

SANATÇI VE SPORCULAR

1. 14 ve 15 inci maddelerin hükümlerine bakılmaksızın, bir Akit Devlet mukimi olan tiyatro, sinema, radyo veya televizyon sanatçısı gibi bir sanatçının, bir müzisyenin veya bir sporcunun diğer Akit Devlette icra ettiği şahsi faaliyetleri dolayısıyla elde ettiği gelir, bu diğer Devlette vergilendirilebilir.

2. Bir sanatçının ya da sporcunun icra ettiği şahsi faaliyetlerden doğan gelir, sanatçının veya sporcunun kendisine değil de bir başkasına yönelirse, bu gelir 7, 14 ve 15 inci maddelerin hükümleriyle bağlı kalınmaksızın, sanatçı ya da sporcunun faaliyetlerinin icra edildiği Akit Devlette vergilendirilebilir.

3. Bir sanatçı veya sporcunun bir Akit Devlette icra ettiği faaliyetlerden dolayı elde ettiği gelir, bu Devlete yapılan sözkonusu ziyaretin tamamen veya önemli ölçüde diğer Akit Devletin, politik alt bölümünün veya mahalli idaresinin kamusal fonlarından desteklenmesi halinde, bu Devlette vergiden istisna edilecektir.

Madde 18

EMEKLİ MAAŞLARI

1. 19 uncu maddenin 1 nci fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet mukimine geçmiş çalışmalarının karşılığında ödenen emekli maaşları ve diğer benzeri ödemeler yalnızca bu Devlette vergilendirilecektir. Bu hüküm aynı zamanda, bir Akit Devlet mukimine ömür boyu sağlanan düzenli ödemelere de uygulanacaktır.

2. Uğranılan şahsi zararları tazmin etmek üzere, bir Akit Devlet veya politik alt bölümlerinden biri tarafından ödenen emekli maaşları ve ömür boyu sağlanan düzenli ödemeler ile diğer devamlı veya arızı ödemeler, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilir.

Madde 19

KAMU GÖREVİ

1. Bir Akit Devletin kendisine, politik alt bölümüne veya mahalli idaresine bir kamu görevi dolayısıyla bir gerçek kişi tarafından verilen hizmetler karşılığında, bu Devlet, alt bölüm veya idare tarafından yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler, emekli maaşları da dahil yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

2. Bir Akit Devletin kendisi, politik alt bölümü veya mahalli idaresi tarafından yürütülen ticari faaliyetlerle bağlantılı hizmetler karşılığında yapılan ücret, maaş ve diğer benzeri ödemeler ile emekli maaşlarına 15, 16, 17 ve 18 inci madde hükümleri uygulanacaktır.

Madde 20

ÖĞRETMENLER VE ÖĞRENCİLER

1. Bir Akit Devletin vatandaşı olup, diğer Akit Devlette yalnızca öğrenim veya mesleki eğitim amacıyla bulunan bir öğrenci veya stajyerin geçim, öğrenim veya mesleki eğitim masraflarını karşılamak için, bu diğer devletin dışındaki kaynaklardan yapılan ödemeler, bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

2. Bir Akit Devletin vatandaşı olan ve diğer Akit Devletin yetkili makamı tarafından tanınmış olan herhangi bir üniversite, kolej, okul ya da diğer benzeri bir öğretim kurumunun daveti üzerine, bu tür öğretim kurumlarında iki yılı aşmayan bir süre için esas itibariyle öğretim veya araştırma ya da her ikisini yapmak amacıyla Akit Devleti ziyaret eden bir gerçek kişinin öğretim veya araştırma karşılığında diğer Devletin dışındaki kaynaklardan elde ettiği gelir, bu diğer Akit Devlette vergiden muaf tutulacaktır.

3. Bir Akit Devletin vatandaşı olan bir öğrenci veya stajyerin diğer Akit Devlette, öğrenimi veya mesleği ile ilgili uygulama alışkanlıkları kazanmak amacıyla, ziyarette bulunduğu dönemdeki bir takvim yılı içinde 183 günü aşmayan bir süre veya sürelerdeki çalışması karşılığında elde ettiği gelirler bu diğer Devlette vergilendirilmeyecektir.

Madde 21

DİĞER GELİRLER

Bir Akit Devlet mukiminin, nerede doğarsa doğsun, bu Anlaşmanın daha önceki maddelerinde belirtilmeyen gelir unsurları, yalnızca bu Devlette vergilendirilebilecektir.

Madde 22

ÇİFTE VERGİLENDİRMEİN ÖNLENMESİ

1. Türkiye mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir:

- a) Bir Türkiye mukimi, (b) bendinde kavranan gelirler hariç olmak üzere, bu Anlaşma hükümlerine göre Sudan' da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, bu geliri vergiden muaf tutacak; ancak, bu kişinin geriye kalan gelirineline ilişkin vergiyi hesaplarken, muaf tutulan geliri, vergiden muaf değilmiş gibi dikkate alarak bir vergi oranı uygulayabilecektir.
- b) Bir Türkiye mukimi, bu Anlaşmanın 10, 11, 12 nci maddeleri ve 13 üncü maddenin 4 üncü fıkrası hükümlerine göre Sudan' da vergilendirilebilen bir gelir elde ettiğinde, Türkiye, bu kişinin gelirine isabet eden vergiden, Sudan' da ödenen vergiye eşit bir tutarın mahsubuna müsaade edecektir.

Bununla beraber sözkonusu mahsup, Sudan' da vergilendirilebilen gelir için, mahsuptan önce hesaplanan vergi miktarını aşmayacaktır.

2. Sudan mukimleri için çifte vergilendirme aşağıdaki şekilde önlenecektir :

Bir Sudan mukimi, bu Anlaşma hükümlerine göre Türkiye Cumhuriyeti'ndeki kaynaklardan kazanç, gelir veya değer artış kazancı elde ettiğinde, bu kazanç, gelir veya değer artış kazancı için ödeyeceği Türk vergisi tutarı bu mukime uygulanacak Sudan vergisinden mahsup edilecektir. Ancak,

- i) sözkonusu mahsup tutarı, bu kazanç, gelir veya değer artış kazancı için hesaplanan Sudan vergisi tutarını aşmayacak,
- ii) temettüleri yönünden, temettünün dağıtıldığı kazanç üzerinden ödenebilen vergilerde temettü ödeyen şirketin oy hakkının en az yüzde 10 unu doğrudan veya dolaylı olarak kontrol eden bir şirkete ödenen temettü olması gerekecektir.

Madde 23

AYRIM YAPILMAMASI

1. Bir Akit Devletin vatandaşları, diğer Akit Devlette, bu diğer Devletin vatandaşlarının aynı koşullarda karşı karşıya kaldıkları veya kalabilecekleri vergilemeden ve buna bağlı mükellefiyetlerden, özellikle mukimlik yönünden, değişik veya daha ağır bir vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

2. 10 uncu maddenin 4 üncü fıkrası hükümleri saklı kalmak üzere, bir Akit Devlet teşebbüsünün diğer Akit Devlette bulunan işyeri, diğer Devlette, bu diğer Devletin aynı faaliyetleri yürüten teşebbüslerine göre daha az lehe bir vergileme ile karşı karşıya kalmayacaktır.

3. Bir Akit Devletin, diğer Akit Devletin bir veya bir kaç mukimi tarafından, doğrudan veya dolaylı olarak, kısmen veya tamamen sermayesine sahip olunan veya kontrol edilen teŖebbüsleri, ilk bahsedilen Devlette, bu Devletin benzeri teŖebbüslerinin tabi oldukları veya olabilecekleri vergilemeden veya buna bağlı mükellefiyetlerden deđiŖik veya daha ağır vergilemeye ve buna bağlı mükellefiyetlere tabi tutulmayacaklardır.

4. Bu hükümler, bir Akit Devletin kendi mukimlerine Ŗahsi veya ailevi durumları dolayısıyla uyguladığı Ŗahsi indirimleri, vergi ve matrah indirimlerini diğer Akit Devlet mukimlerine de uygulama zorunda olduğu yönünde anlaŖılmayacaktır.

Madde 24

KARŖILIKLI ANLAŖMA USULÜ

1. Bir Akit Devlet mukimi, Akit Devletlerden birinin veya her ikisinin iŖlemlerinin kendisi için bu AnlaŖmanın hükümlerine uygun düŖmeyen bir vergileme yarattığı veya yaratacağı kanaatine vardıda, bu Devletlerin iç mevzuatlarında öngörülen müracaat usulleriyle bağlı kalmaksızın, durumu mukimi olduğu Akit Devletin yetkili makamına veya durumu 23 üncü maddenin 1 inci fıkrasına uygun düŖerse, vatandaŖı olduğu yetkili makamına baŖvurabilir. Sözkonusu müracaat, Akit Devletlerin mevzuatlarında öngörülen süre içerisinde yapılmalıdır.

2. Sözkonusu yetkili makam, itirazı haklı bulmakla beraber kendisi tatminkar bir çözüme ulaŖamadıđı takdirde, AnlaŖmaya ters düŖen bir vergilemeyi önlemek amacıyla, diğer Akit Devletin yetkili makamıyla karŖılıklı anlaŖmaya gayret sarfedecektir.

3. Akit Devletlerin yetkili makamları, AnlaŖmanın yorumundan veya uygulanmasından kaynaklanan her türlü güçlüğu veya tereddütü karŖılıklı anlaŖmayla çözmek için gayret göstereceklerdir. Yetkili makamlar aynı zamanda, AnlaŖmada ele alınmayan durumlardan kaynaklanan çifte vergilendirmenin ortadan kaldırılması için de birbirlerine danıŖabilirler.

4. Akit Devletlerin yetkili makamları, bundan önceki fıkalarda belirtilen hususlarda anlaŖmaya varabilmek için kendilerinden veya temsilcilerinden oluŖan ortak bir komisyon dahil olmak üzere, birbirleriyle doğrudan haberleŖebilirler.

Madde 25

BİLGİ DEĐİŖİMİ

1. Akit Devletlerin yetkili makamları, bu AnlaŖma hükümlerinin uygulanması için gerekli olan bilgileri veya AnlaŖma ile uyumsuzluk göstermediği sürece, AnlaŖma kapsamına giren vergiler ile ilgili iç mevzuat hükümlerinin yürütülmesi için gerekli olan bilgileri deđiŖime tabi tutacaklardır. Bir Akit Devlet tarafından alınan her türlü bilgi, o Devletin kendi iç mevzuatı çerçevesinde elde ettiği bilgiler gibi gizli tutulacak ve yalnızca bu AnlaŖmada belirtilen vergilerin tahakkuk veya tahsilleri veya cebri icra ya da kovuŖturulmasıyla veya bu hususlardaki Ŗikayet ve itirazlara bakmakla görevli kiŖi veya makamlara (adli makamlar ve idari kuruluşlar dahil) verilebilecektir. Bu kiŖi veya makamlar sözkonusu bilgileri yalnızca bu amaçlar doğrultusunda kullanacaklardır. Bu kiŖi veya makamlar sözkonusu bilgileri mahkeme duruŖmalarında veya adli kararlar alınırken açıklayabilirler.

2. 1 inci fıkraya hükümleri, hiçbir surette bir Akit Devleti:

- a) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatına veya idari uygulamalarına uymayacak idari önlemler alma;
- b) Kendisinin veya diğer Akit Devletin mevzuatı veya normal idari işlemleri çerçevesinde elde edilemeyen bilgileri sunma;
- c) Herhangi bir ticari, sınai, mesleki sırrı veya ticari işlemi aleni hale getiren bilgileri veya aleniyeti kamu düzenine aykırı düşen bilgileri verme

yükümlülüğü altına sokacak şekilde yorumlanamaz.

Madde 26

DİPLOMAT HÜVİYETİNDEKİ MEMURLAR VE KONSOLOSLUK MEMURLARI

Bu Anlaşma hükümleri, diplomat hüviyetindeki memurlar veya konsolosluk memurlarının uluslararası hukukun genel kuralları veya özel anlaşma hükümleri uyarınca yararlandıkları mali ayrıcalıkları etkilemeyecektir.

Madde 27

YÜRÜRLÜĞE GİRME

1. Akit Devletlerden herbiri, bu Anlaşmanın yürürlüğe girmesi için kendi mevzuatında öngörülen işlemlerin tamamlandığını diğer Akit Devlete bildirecektir. Bu Anlaşma, bu bildirimlerin sonuncusunun alındığı tarihte yürürlüğe girecektir.

2. Bu Anlaşmanın hükümleri:

- a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra ödenen veya borçlanılan miktarlar için; ve
- b) Diğer vergiler yönünden, bu Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihi izleyen Ocak ayının birinci günü veya daha sonra başlayan vergilendirme yılları için

hüküm ifade edecektir.

YÜRÜRLÜKTEN KALKMA

Bu Anlaşma, bir Akit Devlet tarafından feshedilinceye kadar yürürlükte kalacaktır. Akit Devletlerden herbiri, Anlaşmanın yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıllık bir sürenin bitiminden sonra başlayan herhangi bir takvim yılının sonundan en az altı ay önce diplomatik yollardan fesih ihbarnamesi vermek suretiyle Anlaşmayı feshedebilir. Bu durumda Anlaşma:

- a) Kaynakta tevkif edilen vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra ödenen veya borçlanılan miktarlar için; ve
- b) Diğer vergiler yönünden, fesih ihbarnamesinin verildiği takvim yılının bitiminden sonra başlayan vergilendirme yılları için

hüküm ifade etmeyecektir.

BU HUSUSLARI TEYİDEN, aşağıda imzaları bulunan tam yetkili temsilciler, bu Anlaşmayı imzaladılar.

İngiliz dilinde, 26 Ağustos 2001 tarihinde, İzmir' de, ikişer nüsha olarak düzenlenmiştir.

TÜRKİYE CUMHURİYETİ
ADINA

Maliye Bakanı

SUDAN CUMHURİYETİ
ADINA

Yatırım ve Sanayi Bakanı

**Agreement Between
the Republic of Turkey and the Republic of the Sudan
For the Avoidance of Double Taxation
With Respect To Taxes on Income**

**The Republic Of Turkey
And
the Republic Of the Sudan**

Desiring to conclude an Agreement for the avoidance of double
taxation with respect to taxes on income

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

Article 1

PERSONAL SCOPE

This Agreement shall apply to persons who are residents of one or both of the
Contracting States.

Article 2

TAXES COVERED

1. This Agreement shall apply to taxes on income imposed on behalf of a Contracting
State or of its political subdivisions or local authorities, irrespective of the manner in which they
are levied.

2. There shall be regarded as taxes on income all taxes imposed on total income, or on
elements of income, including taxes on gains from the alienation of movable or immovable
property, taxes on the total amounts of wages or salaries paid by enterprises.

3. The existing taxes to which the Agreement shall apply are in particular:

a) in Turkey:

- i) the income tax;
- ii) the corporation tax;
- iii) the levy imposed on the income tax and the corporation tax;

(hereinafter referred to as "Turkish tax")

b) in the Sudan:

- i) the income tax: business profit tax, personal income tax, rental income tax;
- ii) the capital gains tax;

(hereinafter referred to as "Sudan tax").

4. The Agreement shall apply also to any identical or substantially similar taxes which
are imposed after the date of signature of the Agreement in addition to, or in place of, the
existing taxes. The competent authorities of the Contracting States shall notify each other of
significant changes which have been made in their respective taxation laws.

Article 3

GENERAL DEFINITIONS

1. For the purposes of this Agreement, unless the context otherwise requires:

- a) i) the term "Turkey" means the Turkish territory, territorial sea, as well as the maritime areas over which it has jurisdiction or sovereign rights for the purposes of exploration, exploitation and conservation of natural resources, pursuant to international law;
- ii) the term "Sudan" means the Sudan territory, territorial sea, as well as the maritime areas over which it has jurisdiction or sovereign rights for the purposes of exploration, exploitation and conservation of natural resources, pursuant to international law;
- b) the terms "a Contracting State" and "the other Contracting State" mean Turkey or the Sudan as the context requires;
- c) the term "tax" means any tax covered by Article 2 of this Agreement;
- d) the term "person" includes an individual, a company and any other body of persons;
- e) the term "company" means any body corporate or any entity which is treated as a body corporate for tax purposes;
- f) the term "legal head office" means the registered office registered under the Turkish Code of Commerce or the Sudanese Companies Act;
- g) the term "national" means:
  - i) in relation to Turkey, any individual possessing Turkish Nationality in accordance with the Turkish Nationality Code; and any legal person, partnership or association deriving its status as such from the laws in force in Turkey;
  - ii) In relation to the Sudan, any citizen of the Republic of the Sudan, who derives his status as such from his connection with the Republic of the Sudan, or any legal person, partnership or association deriving its status as such from the law in force in the Republic of Sudan;
- h) the terms "enterprise of a Contracting State" and "enterprise of the other Contracting State" mean respectively an enterprise carried on by a resident of a Contracting State and an enterprise carried on by a resident of the other Contracting State;
- i) the term "competent authority" means:
  - i) in Turkey, the Minister of Finance or his authorised representative; and
  - ii) in the Sudan the Minister of Finance or his authorised representative;
- j) the term "international traffic" means any transport by a ship, aircraft or road vehicle operated by a Turkish or Sudanese enterprise, except when the ship, aircraft or road vehicle is operated solely between places situated in the territory of Turkey or of the Sudan.

2. As regards the application of the Agreement at any time by a Contracting State, any term not defined therein shall, unless the context otherwise requires, have the meaning that it has at that time under the law of that State for the purposes of the taxes to which the Agreement applies, any meaning under the applicable tax laws of that State prevailing over a meaning given to the term under other laws of that State.

Article 4

RESIDENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "resident of a Contracting State" means any person who, under the laws of that State, is liable to tax therein by reason of his domicile, residence, legal head office, place of management or any other criterion of a similar nature, and also includes that State and any political subdivision or local authority thereof. This term, however, does not include any person who is liable to tax in that State in respect only of income from sources in that State.

2. Where by reason of the provisions of paragraph 1 an individual is a resident of both Contracting States, then his status shall be determined as follows:

- a) he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has a permanent home available to him; if he has a permanent home available to him in both States, he shall be deemed to be a resident of the State with which his personal and economic relations are closer (centre of vital interests);
- b) if the State in which he has his centre of vital interests cannot be determined, or if he has not a permanent home available to him in either State, he shall be deemed to be a resident only of the State in which he has an habitual abode;
- c) if he has an habitual abode in both States or in neither of them, he shall be deemed to be a resident only of the State of which he is a national;
- d) if he is a national of both States or of neither of them, the competent authorities of the Contracting States shall settle the question by mutual agreement.

3. Where by reason of the provisions of paragraph 1 a person other than an individual is a resident of both Contracting States, then it shall be deemed to be a resident only of the State in which its place of effective management is situated. However, where such person has its place of effective management in one of the State and its legal head office in the other State, then the competent authorities of the States shall determine by mutual agreement the State of which the person shall be deemed to be a resident for the purposes of the Agreement.

Article 5

PERMANENT ESTABLISHMENT

1. For the purposes of this Agreement, the term "permanent establishment" means a fixed place of business through which the business of an enterprise is wholly or partly carried on.

2. The term "permanent establishment" includes especially:

- a) a place of management;

- b) a branch;
- c) an office;
- d) a factory;
- e) a workshop, and
- f) a mine, an oil or gas well, a quarry or any other place of extraction of natural resources.

3. A building site, construction or installation project constitutes a permanent establishment, but only if such site or project continue for a period of more than 18 months.

4. Notwithstanding the preceding provisions of this Article, the term "permanent establishment" shall be deemed not to include:

- a) the use of facilities solely for the purpose of storage, display or delivery of goods or merchandise belonging to the enterprise;
- b) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of storage, display or delivery;
- c) the maintenance of a stock of goods or merchandise belonging to the enterprise solely for the purpose of processing by another enterprise;
- d) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of purchasing goods or merchandise or of collecting information, for the enterprise;
- e) the maintenance of a fixed place of business solely for the purpose of carrying on, for the enterprise, any other activity of a preparatory or auxiliary character;
- f) the maintenance of a fixed place of business solely for any combination of activities mentioned in sub-paragraphs a) to e), provided that the overall activity of the fixed place of business resulting from this combination is of a preparatory or auxiliary character.

5. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, where a person - other than an agent of an independent status to whom paragraph 6 applies - is acting on behalf of an enterprise and has, and habitually exercises, in a Contracting State an authority to conclude contracts in the name of the enterprise, that enterprise shall be deemed to have a permanent establishment in that State in respect of any activities which that person undertakes for the enterprise, unless the activities of such person are limited to those mentioned in paragraph 4 which, if exercised through a fixed place of business, would not make this fixed place of business a permanent establishment under the provisions of that paragraph.

6. An enterprise of a Contracting State shall not be deemed to have a permanent establishment in the other Contracting State merely because it carries on business in that other State through a broker, general commission agent or any other agent of an independent status, provided that such persons are acting in the ordinary course of their business.

7. The fact that a company which is a resident of a Contracting State controls or is controlled by a company which is a resident of the other Contracting State, or which carries on business in that other State (whether through a permanent establishment or otherwise), shall not of itself constitute either company a permanent establishment of the other.

Article 6

INCOME FROM IMMOVABLE PROPERTY

1. Income derived by a resident of a Contracting State from immovable property (including income from agriculture or forestry) situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. The term "immovable property" shall have the meaning which it has under the law of the Contracting State in which the property in question is situated. The term shall in any case include property accessory to immovable property, livestock and equipment used in agriculture (including the breeding and cultivation of fish) and forestry, rights to which the provisions of general law respecting landed property apply, usufruct of immovable property and rights to variable or fixed payments as consideration for the working of, or the right to work, mineral deposits, sources and other natural resources; ships, boats and aircraft shall not be regarded as immovable property.

3. The provisions of paragraph 1 shall apply to income derived from the direct use, letting or use in any other form of immovable property.

4. The provisions of paragraphs 1 and 3 shall also apply to the income from immovable property of an enterprise and to income from immovable property used for the performance of independent personal services.

Article 7

BUSINESS PROFITS

1. The profits of an enterprise of a Contracting State shall be taxable only in that State unless the enterprise carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein. If the enterprise carries on business as aforesaid, the profits of the enterprise may be taxed in the other State but only so much of them as is attributable to that permanent establishment.

2. Subject to the provisions of paragraph 3, where an enterprise of a Contracting State carries on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein, there shall in each Contracting State be attributed to that permanent establishment the profits which it might be expected to make if it were a distinct and separate enterprise engaged in the same or similar activities under the same or similar conditions and dealing wholly independently with the enterprise of which it is a permanent establishment.

3. In determining the profits of a permanent establishment, there shall be allowed as deductions expenses which are incurred for the purposes of the permanent establishment, including executive and general administrative expenses so incurred, whether in the State in which the permanent establishment is situated or elsewhere.

4. No profits shall be attributed to a permanent establishment by reason of the mere purchase by that permanent establishment of goods or merchandise for the enterprise.

5. Where profits include items of income which are dealt with separately in other Articles of this Agreement, then the provisions of those Articles shall not be affected by the provisions of this Article.

Article 8

SHIPPING, AIR AND LAND TRANSPORT

1. Profits derived by an enterprise of a Contracting State from the operation of ships, aircraft or road vehicles in international traffic shall be taxable only in that State.

2. For the purposes of this Article, profits derived by an enterprise of a Contracting State from the operation of ships or aircraft in international traffic shall include inter alia profits derived from the use or rental of containers, if such profits are incidental to the profits to which the provisions of paragraph 1 apply.

3. The provisions of paragraph 1 of this Article shall also apply to profits from the participation in a pool, a joint business or an international operating agency.

Article 9

ASSOCIATED ENTERPRISES

1. Where

- a) an enterprise of a Contracting State participates directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of the other Contracting State, or
- b) the same persons participate directly or indirectly in the management, control or capital of an enterprise of a Contracting State and an enterprise of the other Contracting State,

and in either case conditions are made or imposed between the two enterprises in their commercial or financial relations which differ from those which would be made between independent enterprises, then any profits which would, but for those conditions, have accrued to one of the enterprises, but, by reason of those conditions, have not so accrued, may be included in the profits of that enterprise and taxed accordingly.

2. Where a Contracting State includes in the profits of an enterprise of that State - and taxes accordingly - profits on which an enterprise of the other Contracting State has been charged to tax in that other State and the profits so included are by the first-mentioned State claimed to be profits which would have accrued to the enterprise of the first-mentioned State if the conditions made between the two enterprises had been those which would have been made between independent enterprises, then that other State shall make an appropriate adjustment to the amount of the tax charged therein on those profits, where that other State considers the adjustment justified. In determining such adjustment, due regard shall be had to the other provisions of this Agreement and the competent authorities of the Contracting States shall if necessary consult each other.

Article 10

DIVIDENDS

1. Dividends paid by a company which is a resident of a Contracting State to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such dividends may also be taxed in the Contracting State of which the company paying the dividends is a resident and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the dividends is a resident of the other Contracting State the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the dividends.

3. The term "dividends" as used in this Article means income from shares, "jouissance" shares or "jouissance" rights, founders' shares or other rights, not being debt-claims, participating in profits, as well as income from other corporate rights which is subjected to the same taxation treatment as income from shares by the laws of the State of which the company making the distribution is a resident, and income derived from an investment fund and investment trust.

4. Profits of a company of a Contracting State carrying on business in the other Contracting State through a permanent establishment situated therein may, after having been taxed under Article 7, be taxed on the remaining amount in the Contracting State in which the permanent establishment is situated and in accordance with paragraph 2 of this Article.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the dividends, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State of which the company paying the dividends is a resident, through a permanent establishment situated therein, and the holding in respect of which the dividends are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

Article 11

INTEREST

1. Interest arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such interest may also be taxed in the Contracting State in which it arises and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the interest is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the interest.

3. Notwithstanding the provisions of paragraph 2, interest arising in:

- a) The Sudan and paid to the Government of Turkey or to the Central Bank of Turkey shall be exempt from Sudanese tax;
- b) Turkey and paid to the Government of the Sudan or to the Central Bank of the Sudan, shall be exempt from Turkish tax.

4. The term "interest" as used in this Article means income from debt-claims of every kind, whether or not secured by mortgage and whether or not carrying a right to participate in the debtor's profits, and in particular, income from government securities and income from bonds or debentures.

5. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the interest, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the interest arises, through a permanent establishment situated therein, and the debt-claim in respect of which the interest is paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

6. Interest shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the interest, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the indebtedness on which the interest is paid was incurred, and such interest is borne by such permanent establishment, then such interest shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment is situated.

7. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the interest, having regard to the debt-claim for which it is paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 12

ROYALTIES

1. Royalties arising in a Contracting State and paid to a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. However, such royalties may also be taxed in the Contracting State in which they arise and according to the laws of that State, but if the beneficial owner of the royalties is a resident of the other Contracting State, the tax so charged shall not exceed 10 per cent of the gross amount of the royalties.

3. The term "royalties" as used in this Article means payments of any kind received as a consideration for the use of, or the right to use, any copyright of literary, artistic or scientific work including cinematograph films and recordings for radio and television, any patent, trade mark, design or model, plan, secret formula or process, or for information concerning industrial, commercial or scientific experience.

4. The provisions of paragraphs 1 and 2 shall not apply if the beneficial owner of the royalties, being a resident of a Contracting State, carries on business in the other Contracting State in which the royalties arise, through a permanent establishment situated therein, and the right or property in respect of which the royalties are paid is effectively connected with such permanent establishment. In such case the provisions of Article 7 shall apply.

5. Royalties shall be deemed to arise in a Contracting State when the payer is that State itself, a political subdivision, a local authority or a resident of that State. Where, however, the person paying the royalties, whether he is a resident of a Contracting State or not, has in a Contracting State a permanent establishment in connection with which the right or property giving rise to the royalties is effectively connected, and such royalties are borne by such permanent establishment, then such royalties shall be deemed to arise in the State in which the permanent establishment is situated.

6. Where, by reason of a special relationship between the payer and the beneficial owner or between both of them and some other person, the amount of the royalties, having regard to the use, right or information for which they are paid, exceeds the amount which would have been agreed upon by the payer and the beneficial owner in the absence of such relationship, the provisions of this Article shall apply only to the last-mentioned amount. In such case, the excess part of the payments shall remain taxable according to the laws of each Contracting State, due regard being had to the other provisions of this Agreement.

Article 13

CAPITAL GAINS

1. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of immovable property referred to in Article 6 and situated in the other Contracting State may be taxed in that other State.

2. Gains from the alienation of movable property forming part of the business property of a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State or of movable property pertaining to a fixed base available to a resident of a Contracting State in the other Contracting State for the purpose of performing independent personal services, including such gains from the alienation of such a permanent establishment (alone or with the whole enterprise) or of such fixed base, may be taxed in that other State.

3. Gains derived by a resident of a Contracting State from the alienation of ships, aircraft or road vehicles operated in international traffic, or movable property pertaining to the operation of such ships, aircraft or road vehicles shall be taxable only in that State.

4. Gains from the alienation of any property other than that referred to in paragraphs 1, 2 and 3, shall be taxable only in the Contracting State of which the alienator is a resident. However, the capital gains mentioned in the foregoing sentence and derived from the other Contracting State, shall be taxable in the other Contracting State if the time period does not exceed one year between acquisition and alienation.

Article 14

INDEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Income derived by a resident of a Contracting State in respect of professional services or other activities of an independent character shall be taxable only in that State unless he has a fixed base regularly available to him in the other Contracting State for the purpose of performing his activities. If he has such a fixed base, the income may be taxed in the other State but only so much of it as is attributable to that fixed base.

2. The term "professional services" includes especially independent scientific, literary, artistic, educational or teaching activities as well as the independent activities of physicians, lawyers, engineers, architects, dentists and accountants.

Article 15

DEPENDENT PERSONAL SERVICES

1. Subject to the provisions of Articles 16, 18, 19 and 20, salaries, wages and other similar remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment shall be taxable only in that State unless the employment is exercised in the other Contracting State. If the employment is so exercised, such remuneration as is derived therefrom may be taxed in that other State.

2. Notwithstanding the provisions of paragraph 1, remuneration derived by a resident of a Contracting State in respect of an employment exercised in the other Contracting State shall be taxable only in the first-mentioned State if:

- a) the recipient is present in the other State for a period or periods not exceeding in the aggregate 183 days in any twelve month period commencing or ending in the calendar year concerned, and
- b) the remuneration is paid by, or on behalf of, an employer who is not a resident of the other State, and
- c) the remuneration is not borne by a permanent establishment or a fixed base which the employer has in the other State.

3. Notwithstanding the provisions of paragraphs 1 and 2, salaries and other remuneration derived by a resident of a Contracting State for a work carried out in the other Contracting State are not taxed in that other Contracting State if it is performed by persons:

- a) in connection with a building site, construction, assembly or installation project in connection with paragraph 3 of Article 5 of the Agreement,
- b) in respect of an employment exercised aboard a ship, aircraft or road vehicle operated in international traffic by an enterprise of a Contracting State of which the enterprise is a resident.

Article 16

DIRECTORS' FEES

Directors' fees and other similar payments derived by a resident of a Contracting State in his capacity as a member of the board of directors of a company which is a resident of the other Contracting State may be taxed in that other State.

Article 17

ARTISTES AND SPORTSMEN

1. Notwithstanding the provisions of Articles 14 and 15, income derived by a resident of a Contracting State as an entertainer, such as a theatre, motion picture, radio or television artiste, or a musician, or as a sportsman, from his personal activities as such exercised in the other Contracting State, may be taxed in that other State.

2. Where income in respect of personal activities exercised by an entertainer or a sportsman in his capacity as such accrues not to the entertainer or sportsman himself but to another person, that income may, notwithstanding the provisions of Articles 7, 14 and 15, be taxed in the Contracting State in which the activities of the entertainer or sportsman are exercised.

3. Income derived by an entertainer or a sportsman from activities exercised in a Contracting State shall be exempt from tax in that State, if the visit to that State is supported wholly or mainly by public funds of the other Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 18

PENSIONS

1. Subject to the provisions of paragraph 1 of Article 19, pensions and other similar remuneration paid to a resident of a Contracting State in consideration of past employment shall be taxable only in that State. This provision shall also apply to life annuities paid to a resident of a Contracting State.

2. Pensions and life annuities paid, and other periodical or occasional payments made by a Contracting State, or one of its political subdivisions in respect of insuring personal accidents, may be taxed only in that State.

Article 19

GOVERNMENT SERVICE

1. Salaries, wages and other similar remuneration, including pensions, paid by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof to an individual in respect of services rendered to that State or subdivision or authority thereof in the discharge of functions of a governmental nature shall be taxable only in that State.

2. The provisions of Articles 15, 16, 17 and 18 shall apply to salaries, wages and other similar remuneration, and to pensions, in respect of services rendered in connection with a business carried on by a Contracting State or a political subdivision or a local authority thereof.

Article 20

TEACHERS AND STUDENTS

1. Payments which a student or business apprentice who is a national of a Contracting State and who is present in the other Contracting State solely for the purpose of his education or training receives for the purpose of his maintenance, education or training shall not be taxed in that other State, provided that such payments arise from sources outside that other State.

2. An individual who is a national of a Contracting State and who, at the invitation of any university, college, school or other similar educational institution, which is recognized by the competent authority of the other Contracting State visits that other Contracting State for a period not exceeding two years solely for the purpose of teaching or research or both at such educational institution shall be exempt from tax in that other Contracting State on his remuneration for such teaching or research.

3. Remuneration which a student or a trainee who is a national of a Contracting State derives from an employment which he exercises in the other Contracting State for a period or periods not exceeding 183 days in a calendar year during his stay in order to obtain practical experience related to his education or formation shall not be taxed in that other State.

Article 21

OTHER INCOME

Items of income of a resident of a Contracting State, wherever arising, not dealt with in the foregoing Articles of this Agreement shall be taxable only in that State.

Article 22

ELIMINATION OF DOUBLE TAXATION

1. Double taxation for the residents of Turkey shall be eliminated as follows:

- a) Where a resident of Turkey derives income which, exclusive of income covered by paragraph b, hereafter, in accordance with the provisions of this Agreement, may be taxed in the Sudan, Turkey shall exempt such income from tax but may, in calculating tax on the remaining income of that person, apply the rate of tax which would have been applicable if the exempted income had not been so exempted.
- b) Where a resident of Turkey derives income which, in accordance with the provisions of Articles 10, 11, 12 and paragraph 4 of Article 13 of this Agreement, may be taxed in the Sudan, Turkey shall allow as a deduction from the tax on the income of that person, an amount equal to the tax paid in the Sudan.

Such deductions shall not, however, exceed that part of the tax, as computed before the deduction is given, which is appropriate to the income may be taxed in the Sudan.

2. Double taxation for the residents of the Sudan shall be eliminated as follows:

Where a resident of the Sudan derives profits, income or capital gains from sources within the Republic of Turkey in accordance with the provisions of this Agreement, the amount of the Turkish tax payable in respect of those profits, income or capital gains shall be allowed as credit against Sudanese tax imposed on that resident, provided:

- i) That the amount of credit shall not exceed that part of the Sudanese tax which is appropriate to those profits or income or as the case may be;
- ii) That in the case of a dividend, tax payable in respect of the profits out of which the dividend is paid to a company which controls directly or indirectly at least 10 per cent of the voting power of the company paying the dividend.

Article 23

NON-DISCRIMINATION

1. Nationals of a Contracting State shall not be subjected in the other Contracting State to any taxation or any requirement connected therewith, which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which nationals of that other State in the same circumstances, in particular with respect to residence, are or may be subjected.

2. Subject to the provisions of paragraph 4 of Article 10, the taxation on a permanent establishment which an enterprise of a Contracting State has in the other Contracting State shall not be less favourably levied in that other State than the taxation levied on enterprises of that other State carrying on the same activities.

3. Enterprises of a Contracting State, the capital of which is wholly or partly owned or controlled, directly or indirectly, by one or more residents of the other Contracting State, shall not be subjected in the first-mentioned State to any taxation or any requirement connected therewith which is other or more burdensome than the taxation and connected requirements to which other similar enterprises of the first-mentioned State are or may be subjected.

4. These provisions shall not be construed as obliging a Contracting State to grant to residents of the other Contracting State any personal allowances, reliefs and reductions for taxation purposes on account of civil status or family responsibilities which it grants to its own residents.

Article 24

MUTUAL AGREEMENT PROCEDURE

1. Where a resident of a Contracting State considers that the actions of one or both of the Contracting States result or will result for him in taxation not in accordance with the provisions of this Agreement, he may, irrespective of the remedies provided by the domestic law of those States, present his case to the competent authority of the Contracting State of which he is a resident or, if his case comes under paragraph 1 of Article 23, to that of the Contracting State of which he is a national. The case must be presented within the period prescribed by the domestic laws of the Contracting States.

2. The competent authority shall endeavour, if the objection appears to it to be justified and if it is not itself able to arrive at a satisfactory solution, to resolve the case by mutual agreement with the competent authority of the other Contracting State, with a view to the avoidance of taxation which is not in accordance with the Agreement.

3. The competent authorities of the Contracting States shall endeavour to resolve by mutual agreement any difficulties or doubts arising as to the interpretation or application of the Agreement. They may also consult together for the elimination of double taxation in cases not provided for in the Agreement.

4. The competent authorities of the Contracting States may communicate with each other directly including through a joint commission consisting of themselves or their representatives, for the purpose of reaching an agreement in the sense of the preceding paragraphs.

Article 25

EXCHANGE OF INFORMATION

1. The competent authorities of the Contracting States shall exchange such information as is necessary for carrying out the provisions of this Agreement or of the domestic laws of the Contracting States concerning taxes covered by the Agreement insofar as the taxation thereunder is not contrary to the Agreement. Any information received by a Contracting State shall be treated as secret in the same manner as information obtained under the domestic laws of that State and shall be disclosed only to persons or authorities (including courts and administrative bodies) concerned with the assessment or collection of, the enforcement or prosecution in respect of, or the determination of appeals in relation to, the taxes covered by the Agreement. Such persons or authorities shall use the information only for such purposes. They may disclose the information in public court proceedings or in judicial decisions.

2. In no case shall the provisions of paragraph 1 be construed so as to impose on a Contracting State the obligation:

- a) to carry out administrative measures at variance with the laws and administrative practice of that or of the other Contracting State;
- b) to supply information which is not obtainable under the laws or in the normal course of the administration of that or of the other Contracting State;
- c) to supply information which would disclose any trade, business, industrial, commercial or professional secret or trade process, or information, the disclosure of which would be contrary to public policy (*ordre public*).

Article 26

MEMBERS OF DIPLOMATIC MISSIONS AND CONSULAR POSTS

Nothing in this Agreement shall affect the fiscal privileges of members of diplomatic missions or consular posts under the general rules of international law or under the provisions of special agreements.

Article 27

ENTRY INTO FORCE

1. Each Contracting State shall notify to the other Contracting State the completion of the procedures required by its law for the bringing into force of this Agreement. This Agreement shall enter into force on the date of the later of these notifications.

2. The provisions of this Agreement shall have effect:

- a) with regard to taxes withheld at source, in respect of amounts paid or credited on or after the first day of January next following the date upon which this Agreement enters into force; and
- b) with regard to other taxes, in respect of taxable years beginning on or after the first day of January next following the date upon which this Agreement enters into force.

Article 28

TERMINATION

This Agreement shall remain in force until terminated by a Contracting State. Either Contracting State may terminate the Agreement, through diplomatic channels, by giving notice of termination at least six months before the end of any calendar year beginning after the expiration of five years from the date of entry into force of the Agreement. In such event, the Agreement shall cease to have effect:

- a) with regard to taxes withheld at source, in respect of amounts paid or credited after the end of calendar year in which such notice is given; and
- b) with regard to other taxes, in respect of taxable years beginning after the end of calendar year in which such notice is given.

IN WITNESS WHEREOF, the undersigned duly authorized hereto, have signed the present Agreement.

"Done in duplicate at İzmir this 26 th day of August 2001, in English Language.

FOR THE REPUBLIC OF
TURKEY

Minister of Finance

FOR THE REPUBLIC OF THE
SUDAN

Minister of Industry
and Investment

Milletlerarası Sözleşme

Karar Sayısı : 2003/6069

26/6/2003 tarihli ve 4913 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli "11 No'lu Protokol ile Değişik, İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Avrupa Sözleşmesi'ne Ölüm Cezasının Kaldırılmasına Dair Ek 6 No'lu Protokol'un onaylanması; Dışişleri Bakanlığı'nın 5/8/2003 tarihli ve AKGY/316503 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulu'nca 15/8/2003 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Ahmet Necdet SEZER
CUMHURBAŞKANI

Recep Tayyip ERDOĞAN
Başbakan

A. GÜL Dışişleri Bak. ve Başb. Yrd.	A. ŞENER Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	M. A. ŞAHİN Devlet Bak. ve Başb. Yrd.	B. ATALAY Devlet Bakanı
A. BABACAN Devlet Bakanı	M. AYDIN Devlet Bakanı	G. AKŞİT Devlet Bakanı	K. TÜZMEN Devlet Bakanı
C. ÇİÇEK Adalet Bakanı	C. ÇİÇEK Milli Savunma Bakanı V.	A. AKSU İçişleri Bakanı	K. UNAKITAN Maliye Bakanı
H. ÇELİK Milli Eğitim Bakanı	Z. ERGEZEN Bayındırlık ve İskan Bakanı	R. AKDAĞ Sağlık Bakanı	B. YILDIRIM Ulaştırma Bakanı
S. GÜÇLÜ Tanım ve Köyişleri Bakanı	M. BAŞESGİOĞLU Çalışma ve Sos. Güv. Bakanı	A. COŞKUN Sanayi ve Ticaret Bakanı	
M. H. GÜLER Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı	E. MUMCU Kültür ve Turizm Bakanı	O. PEPE Çevre ve Orman Bakanı	

**11 No'lu Protokol ile Değişik, İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri
Koruma Avrupa Sözleşmesi'ne Ölüm Cezasının Kaldırılmasına
Dair Ek 6 No'lu Protokol**

Strasbourg, 28.IV.1983

1 Kasım 1998 tarihinde yürürlüğe girmiş olan 11 No'lu Protokol (ETS NO. 155) hükümleri uyarınca madde başlıkları eklenmiş ve değiştirilmiş metin.

4 Kasım 1950 tarihinde Roma'da imzalanan "İnsan Haklarını ve Temel Özgürlükleri Koruma Sözleşmesi"ne (bundan böyle "Sözleşme" olarak anılacaktır) Ek bu Protokol'ü imzalayan Avrupa Konseyi üyesi Devletler,

Avrupa Konseyi üyesi devletlerin birçoğunda meydana gelen gelişmelerin ölüm cezasının kaldırılması yönünde genel bir eğilim gösterdiğini göz önüne alarak;

Aşağıdaki hükümleri kabul etmişlerdir.

Madde 1 – Ölüm Cezasının Kaldırılması

Ölüm cezası kaldırılmıştır. Hiç kimse bu cezaya çarptırılamaz ve idam edilemez.

Madde 2 – Savaş zamanında Ölüm Cezası

Bir Devlet, savaş zamanında veya yakın savaş tehdidi durumlarında işlenen eylemler için yasalarında ölüm cezasına ilişkin hüküm öngörebilir; böyle bir ceza, ancak, yasada belirtilen durumlarda ve yasa hükümlerine uygun olarak uygulanabilir. Bu Devlet, sözkonusu yasaların ilgili hükümlerini Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirecektir.

Madde 3 – Aykırı Davranma Yasağı

Sözleşme'nin 15 inci Maddesine dayanılarak bu Protokol hükümlerine aykırı davranılmaz.

Madde 4 – Çekince Koyma Yasağı (1)

Sözleşme'nin 57 nci Maddesine dayanılarak bu Protokol'ün hükümlerine hiçbir çekince konulamaz.

Madde 5 – Ülkesel uygulama

1. Her Devlet, imza anında veya onaylama, kabul yahut uygun bulma belgesini tevdi ederken bu Protokol'ün uygulanacağı ülke ya da ülkeleri belirtir.

2. Her Devlet, daha sonraki herhangi bir tarihte, Avrupa Konseyi Genel Sekreteri'ne bildirimde bulunarak, bu Protokol'ün uygulama alanını; bildirimde belirtilen diğer herhangi bir ülkeye doğru genişletebilir. Bu ülke bakımından, bu Protokol böyle bir bildirim Genel Sekreter tarafından alındığı tarihi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

(1). 11 Numaralı Protokol (ETS 154) hükümleri ile değişik metin.

3. İlk iki fıkraya göre yapılan herhangi bir bildirim, bu bildirimde belirtilen herhangi bir ülke bakımından, Genel Sekreter'e yapılacak ihbar ile geri alınabilir. Geri alma işlemi, bu ihbarın Genel Sekreter tarafından alınış tarihini izleyen ayın ilk günü etki doğurur.

Madde 6 – Sözleşmeyle Bağlantısı

Taraf Devletler, bu Protokol'ün 1 ilâ 5 inci maddelerini Sözleşme'ye ek hükümler olarak kabul ederler ve Sözleşme'nin bütün düzenlemeleri buna göre uygulanır.

Madde 7 – İmza ve Onay

Bu Protokol, Sözleşme'yi imzalamış olan Avrupa Konseyi üyesi devletlerin imzasına açıktır. Protokol, onay, kabul veya uygun bulma işlemine tabidir. Avrupa Konseyi üyesi bir devlet, aynı zamanda veya daha önce Sözleşme'yi onaylamadıkça, bu Protokol'ü onaylayamaz, kabul edemez veya uygun bulamaz. Onaylama, kabul veya uygun bulma belgeleri Avrupa Konseyi Sekreteri'ne tevdi edilir.

Madde 8 – Yürürlüğe Giriş

1. Bu Protokol, Avrupa Konseyi üyesi beş devletin, 7 nci madde hükümleri uyarınca, bu Protokolle bağlanma hususundaki rızalarını ifade ettikleri tarihi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

2. Bu Protokolle bağlanma konusundaki rızasını daha sonra bildirecek bir üye Devlet bakımından bu Protokol, onaylama, kabul veya uygun bulma belgesinin verildiği tarihi izleyen ayın ilk günü yürürlüğe girer.

Madde 9 – Saklama Görevleri

Avrupa Konseyi Genel Sekreteri;

- a) Her imzalamayı;
- b) Her onaylama, kabul veya uygun bulma belgesinin tevdiini;
- c) 5 inci ve 8 inci Maddeler uyarınca bu Protokol'ün yürürlüğe girişine ilişkin bir tarihi;
- d) Bu Protokol ile ilgili başka her türlü işlem, ihbar veya bildirim

Konsey üyesi devletlere bildirir.

Usulüne göre yetkili kılınmış aşağıda imzası bulunanlar bu Protokol'ü imzalamışlardır.

Bu Protokol, Avrupa Konseyi arşivlerinde saklanmak ve her iki metin de aynı derecede geçerli olmak üzere, Fransızca ve İngilizce tek bir nüsha halinde, 28 Nisan 1983'te Strasbourg'ta düzenlenmiştir. Avrupa Konseyi Genel Sekreteri metnin tasdikli nüshalarını Avrupa Konseyi üyesi Devletlerin her birine gönderecektir.

Protocol No. 6 to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms concerning the abolition of the death penalty, as amended by Protocol No. 11

Strasbourg, 28.IV.1983

Headings of articles added and text amended according to the provisions of Protocol No. 11 (ETS No. 155) as from its entry into force on 1 November 1998.

The member States of the Council of Europe, signatory to this Protocol to the Convention for the Protection of Human Rights and Fundamental Freedoms, signed at Rome on 4 November 1950 (hereinafter referred to as "the Convention"),
Considering that the evolution that has occurred in several member States of the Council of Europe expresses a general tendency in favour of abolition of the death penalty,
Have agreed as follows:

Article 1 – Abolition of the death penalty

The death penalty shall be abolished. No-one shall be condemned to such penalty or executed.

Article 2 – Death penalty in time of war

A State may make provision in its law for the death penalty in respect of acts committed in time of war or of imminent threat of war; such penalty shall be applied only in the instances laid down in the law and in accordance with its provisions. The State shall communicate to the Secretary General of the Council of Europe the relevant provisions of that law.

Article 3 – Prohibition of derogations

No derogation from the provisions of this Protocol shall be made under Article 15 of the Convention.

Article 4 – Prohibition of reservations¹

No reservation may be made under Article 57 of the Convention in respect of the provisions of this Protocol.

Article 5 – Territorial application

1. Any State may at the time of signature or when depositing its instrument of ratification, acceptance or approval, specify the territory or territories to which this Protocol shall apply.
2. Any State may at any later date, by a declaration addressed to the Secretary General of the Council of Europe, extend the application of this Protocol to any other territory specified in the declaration. In respect of such territory the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the date of receipt of such declaration by the Secretary General.
3. Any declaration made under the two preceding paragraphs may, in respect of any territory specified in such declaration, be withdrawn by a notification addressed to the Secretary General. The withdrawal shall become effective on the first day of the month following the date of receipt of such notification by the Secretary General.

Article 6 – Relationship to the Convention

As between the States Parties the provisions of Articles 1 to 5 of this Protocol shall be regarded as additional articles to the Convention and all the provisions of the Convention shall apply accordingly.

Article 7 – Signature and ratification

The Protocol shall be open for signature by the member States of the Council of Europe, signatories to the Convention. It shall be subject to ratification, acceptance or approval. A member State of the Council of Europe may not ratify, accept or approve this Protocol unless it has, simultaneously or previously, ratified the Convention. Instruments of ratification, acceptance or approval shall be deposited with the Secretary General of the Council of Europe.

Article 8 – Entry into force

1. This Protocol shall enter into force on the first day of the month following the date on which five member States of the Council of Europe have expressed their consent to be bound by the Protocol in accordance with the provisions of Article 7.
2. In respect of any member State which subsequently expresses its consent to be bound by it, the Protocol shall enter into force on the first day of the month following the date of the deposit of the instrument of ratification, acceptance or approval.

Article 9 – Depositary functions

The Secretary General of the Council of Europe shall notify the member States of the Council of:

- a. any signature;
- b. the deposit of any instrument of ratification, acceptance or approval;
- c. any date of entry into force of this Protocol in accordance with Articles 5 and 8;
- d. any other act, notification or communication relating to this Protocol.

In witness whereof the undersigned, being duly authorised thereto, have signed this Protocol.

Done at Strasbourg, this 28th day of April 1983, in English and in French, both texts being equally authentic, in a single copy which shall be deposited in the archives of the Council of Europe. The Secretary General of the Council of Europe shall transmit certified copies to each member State of the Council of Europe.

-
1. Text amended according to the provisions of Protocol No. 11 (ETS No. 155).

Protocole n° 6 à la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales concernant l'abolition de la peine de mort, tel qu'amendé par le Protocole n° 11

Strasbourg, 28.IV.1983

Intitulés d'articles ajoutés et texte amendé conformément aux dispositions du Protocole n° 11 (STE n° 155), à compter de son entrée en vigueur le 1er novembre 1998.

Les Etats membres du Conseil de l'Europe, signataires du présent Protocole à la Convention de sauvegarde des Droits de l'Homme et des Libertés fondamentales, signée à Rome le 4 novembre 1950 (ci-après dénommée «la Convention»),
Considérant que les développements intervenus dans plusieurs Etats membres du Conseil de l'Europe expriment une tendance générale en faveur de l'abolition de la peine de mort,
Sont convenus de ce qui suit:

Article 1 – Abolition de la peine de mort

La peine de mort est abolie. Nul ne peut être condamné à une telle peine ni exécuté.

Article 2 – Peine de mort en temps de guerre

Un Etat peut prévoir dans sa législation la peine de mort pour des actes commis en temps de guerre ou de danger imminent de guerre ; une telle peine ne sera appliquée que dans les cas prévus par cette législation et conformément à ses dispositions. Cet Etat communiquera au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe les dispositions afférentes de la législation en cause.

Article 3 – Interdiction de dérogations

Aucune dérogation n'est autorisée aux dispositions du présent Protocole au titre de l'article 15 de la Convention.

Article 4 – Interdiction de réserves¹

Aucune réserve n'est admise aux dispositions du présent Protocole en vertu de l'article 57 de la Convention.

Article 5 – Application territoriale

1. Tout Etat peut, au moment de la signature ou au moment du dépôt de son instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation, désigner le ou les territoires auxquels s'appliquera le présent Protocole.
2. Tout Etat peut, à tout autre moment par la suite, par une déclaration adressée au Secrétaire Général du Conseil de l'Europe, étendre l'application du présent Protocole à tout autre territoire désigné dans la déclaration. Le Protocole entrera en vigueur à l'égard de ce territoire le premier jour du mois qui suit la date de réception de la déclaration par le Secrétaire Général.
3. Toute déclaration faite en vertu des deux paragraphes précédents pourra être retirée, en ce qui concerne tout territoire désigné dans cette déclaration, par notification adressée au Secrétaire Général. Le retrait prendra effet le premier jour du mois qui suit la date de réception de la notification par le Secrétaire Général.

Article 6 – Relations avec la Convention

Les Etats Parties considèrent les articles 1 à 5 du présent Protocole comme des articles additionnels à la Convention et toutes les dispositions de la Convention s'appliquent en conséquence.

Article 7 – Signature et ratification

Le présent Protocole est ouvert à la signature des Etats membres du Conseil de l'Europe, signataires de la Convention. Il sera soumis à ratification, acceptation ou approbation. Un Etat membre du Conseil de l'Europe ne pourra ratifier, accepter ou approuver le présent Protocole sans avoir simultanément ou antérieurement ratifié la Convention. Les instruments de ratification, d'acceptation ou d'approbation seront déposés près le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe.

Article 8 – Entrée en vigueur

1. Le présent Protocole entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit la date à laquelle cinq Etats membres du Conseil de l'Europe auront exprimé leur consentement à être liés par le Protocole conformément aux dispositions de l'article 7.
2. Pour tout Etat membre qui exprimera ultérieurement son consentement à être lié par le Protocole, celui-ci entrera en vigueur le premier jour du mois qui suit la date du dépôt de l'instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation.

Article 9 – Fonctions du dépositaire

Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe notifiera aux Etats membres du Conseil:

- a. toute signature;
- b. le dépôt de tout instrument de ratification, d'acceptation ou d'approbation;
- c. toute date d'entrée en vigueur du présent Protocole conformément à ses articles 5 et 8;
- d. tout autre acte, notification ou communication ayant trait au présent Protocole.

En foi de quoi, les soussignés, dûment autorisés à cet effet, ont signé le présent Protocole. Fait à Strasbourg, le 28 avril 1983, en français et en anglais, les deux textes faisant également foi, en un seul exemplaire, qui sera déposé dans les archives du Conseil de l'Europe. Le Secrétaire Général du Conseil de l'Europe en communiquera copie certifiée conforme à chacun des Etats membres du Conseil de l'Europe.

I. Texte amendé conformément aux dispositions du Protocole n° 11 (STE n° 155).

[Sayfa Başı](#)

Tebliğler

Başbakanlık Özelleştirme İdaresi Başkanlığından:

Özelleştirme Yüksek Kurulu Kararı

TARİH : 12/09/2003

SAYI : 2003/63

KONU : SEKA Aksu İşletmesi'nin Özelleştirilmesi

Özelleştirme İdaresi Başkanlığının 22.08.2003 tarih ve 7344 sayılı yazısına istinaden,

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nca;

Özelleştirme Yüksek Kurulu'nun 15.07.1998 tarih ve 98/51 sayılı kararı ile özelleştirme programına alınan ve özelleştirme stratejisi belirlenen SEKA - Türkiye Selüloz ve Kağıt Fabrikaları A.Ş.'ne ait Aksu İşletmesi'nin varlık satışı yöntemiyle özelleştirilmesi için Özelleştirme İdaresi Başkanlığı tarafından yapılan ihale neticesinde;

1. Aksu İşletmesi'nin 3.500.000.-(üçmilyonbeşyüzbin) ABD Doları bedelle en yüksek teklifi veren Milda Mecmua Gazete Dağıtım Pazarlama Sanayii ve Ticaret Limited Şirketine ihale şartları çerçevesinde satılmasına, Milda Mecmua Gazete Dağıtım Pazarlama Sanayii ve Ticaret Limited Şirketinin İdare tarafından verilecek süre içerisinde satış sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi veya ihale şartları belgesinde yer alan diğer yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, geçici teminatının İdare lehine irat kaydedilmesine ve Aksu İşletmesi'nin 3.350.000.-(üçmilyonüçyüzellibin) ABD Doları bedelle ikinci sırada yer alan Bintaş Bilumum İhtiyaç Maddeleri Pazarlama A.Ş.'ne ihale şartları çerçevesinde satılmasına, Bintaş Bilumum İhtiyaç Maddeleri Pazarlama A.Ş.'nin İdare tarafından

verilecek süre içerisinde satış sözleşmesini imzalamaktan imtina etmesi veya ihale şartları belgesinde yer alan diğer yükümlülüklerini yerine getirmemesi halinde, geçici teminatının İdare lehine irat kaydedilmesine ve Aksu İşletmesi ihalesinin iptal edilmesine,

2. Bu Karar çerçevesinde varlık satış sözleşmesinin imzalanması ve Karar gereklerinin yerine getirilmesi hususlarında Özelleştirme İdaresi Başkanlığı'nın yetkili kılınmasına,

Amasya Valiliğinden:

Spor Müsabakaları Nedeniyle Meydana Gelebilecek Şiddet Olayları veya Kötü Tezahüratın Önlenmesi Suretiyle Kamu Düzeninin Sağlanmasına Dair Karar

Karar Tarihi : 3/9/2003

Karar No : 2003/1

Amasya'da faaliyette bulunan ülkemizde ve uluslararası alanlarda önemli başarılar elde etmiş spor kulüplerimiz, gerek kendi alanlarında ve gerekse yurt içinde veya yurt dışındaki muhtelif organizasyonlar kapsamında müsabakalar yapmaktadırlar. Ancak, bu müsabakaların öncesinde ve müsabaka esnasında veya sonrasında şiddetli rekabet ve bunun doğurduğu fanatizm neticesi patlayıcı, parlayıcı, yanıcı veya yakıcı, kesici veya delici maddelerin kullanıldığı, şiddet olayları ve kişi hukukuna aykırı maddi veya manevi değerlere yönelen küfür veya aşağılayıcı sloganların yer aldığı, sporculuk ahlakına, spor ilke ve kurallarına uymayan her türlü kötü tezahüratın teşebbüslerine veya eylemlerine münferiden de olsa rastlanmaktadır.

Bu nedenle; 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 27 ve 66 ncı maddeleri uyarınca, Amasya İli mülki hudutları içerisinde bulunan tüm açık ve kapalı spor müsabaka alanlarında huzur ve güvenliğin temini, kişi dokunulmazlığı ve kamu esenliğinin sağlanması için mevcut hukuki düzenlemelere ek olarak aşağıdaki kararlar alınmıştır. Buna göre;

Madde 1 — Spor müsabakalarının yapıldığı açık alanlar veya kapalı tesisler (Salon veya stadlar dahil) ile bu yerlerin en az 200 metre yakınına her türlü silah, kesici ve delici alet, sis ve ses bombası veya maytap gibi patlayıcı, parlayıcı, yanıcı veya yakıcı maddeler ile taş, sopa, metal çubuk gibi sert cisim veya tehlike arzedelebilecek diğer maddeler ile alkollü içeceklerin sokulması, taşınması veya bu maddelerin kullanılması yasaktır.

Madde 2 — Müsabakalar öncesinde ve her durumda kişilerin üstlerinin, araçlarının, özel kağıt ve eşyalarının aranmasını gerektirecek durumların ortaya çıkabileceği hallerde, açık ve kapalı saha ve tesislerinin bulunduğu Mülki İdare Amirliği tarafından gerekçeleri ile birlikte mahkeme kararı alınır ve mahkeme kararına göre işlem yapılır.

Hiçbir kimse müsabaka öncesinde, esnasında veya sonrasında; spor alanlarında ve mekanlarında, yakın çevresinde, yolda, meydana, cadde ve benzeri yerlerde, toplu taşıma araçlarında, umuma açık diğer mekanlarda veya buna benzer yerlerde, seyirciye ayrılmış yerlerde, ferdi veya toplu olarak sözlü veya yazılı hakaretle aşağılayıcı veya tahrik edici küfür, kötü söz veya sloganla çirkin tezahüratta bulunamaz veya buna liderlik edemez.

Bu yasaklara uymayanlar hakkında;

a) Bu fiili, müsabaka alanının seyirciye ayrılmış yerlerinde gerçekleştirenler, şartlar müsait olduğu takdirde, güvenlik görevlilerince müsabaka alanı dışına çıkarılır ve yasal işlemler başlatılır.

b) Bu fiili gerçekleştirenlerden, müsabaka alanı dışına çıkarılmasına şartlar ve konumu nedeniyle imkan olmadığı anlaşılanlar hakkında; her türlü kamera, fotoğraf makinesi gibi teknik araçla, tanıkla veya diğer belgelerle delillendirme yapılarak yasal işlemlere başlanılır.

c) Açıkça anlaşılabilir şekilde alkollü veya keyif verici madde kullanılarak gelenler müsabaka alanına kesinlikle alınmaz. Bunu ihlal edenler güvenlik görevlileri tarafından derhal müsabaka alanı dışına çıkarılır ve haklarında yasal işlem başlatılır.

Madde 3 — 1 ve 2 nci maddelere uymayan kişilerin ilgili kimlik bilgileri; müsabakanın yapıldığı İl veya İlçe Emniyet Müdürlüğü tarafından fotoğraflı olarak özel bir kayıt işlemine tabi tutulur ve bu kayıtlardaki kişiler iki yıl boyunca devamlı olarak bu konuda takip edilir.

Ayrıca; İl Spor Güvenlik Kurulunun kararı ve bu suçların işlendiği mahallin en büyük Mülki İdare Amiri onayıyla, üç aydan bir yıla kadar; kararda gösterilecek kapalı veya açık spor alanlarına (salon veya stadlara) seyirci veya başka bir sıfatla girmeleri yasaklanabilir. Bu kararın yazılı olarak kendilerine tebliğ edilmesini müteakip, bu kişiler kararda belirtilen süre içerisinde ve belirtilen mahallerde yapılacak hiçbir spor müsabakalarına giremezler.

Madde 4 — Stadlarda veya müsabaka yapılan diğer alanlarda, seyirci ile müsabakanın yapıldığı yer arasında tel, duvar, bariyer gibi fiziki engellerin konulması esastır. Bunlardan mevcut olanlar geliştirilerek muhafaza edilecektir. İlgili güvenlik biriminin (bölgesine göre Polis veya Jandarma) olumlu görüşü ve İl Spor Güvenlik Kurulunun bu doğrultudaki kararı olmaksızın fiziki engeller hiçbir şekilde kaldırılamaz.

Bu husus, müsabakanın yapıldığı tesisin yönetimi ile ilgili ve sorumlu olanlar tarafından takip edilir ve uygulanır.

Madde 5 — Açık alanlarda yapılan spor müsabakaları, çevrede bulunan duvar, ağaç, direk gibi tehlike arzeden yerler ile yapıların teras, çatı, duvar üstü gibi bölümlerinden seyredilemez.

Madde 6 — Müsabakanın yapıldığı mekan çevresinde bu iş için ayrılmış yerler dışında ve görevliler haricinde hiç kimse tarafından bilet satışı yapılamaz.

Madde 7 — Görevli olmayan hiç kimse müsabakaların başlangıcından müsabaka sonrası seyircilerin tamamen tahliyesine kadar geçecek sürede müsabakanın yapıldığı alana giremez. Spor ahlakına aykırı ve tahrik edici, aşağılayıcı, birlik ve bütünlüğümüzü zedeleyici veya bu mahiyette benzeri afiş veya pankartlar müsabaka alanı ile yakın çevresine veya Amasya'nın başka bir yerine asılamaz.

Madde 8 — Spor kulübü yöneticileri, idari veya teknik personel ile sporcular; medyaya, rakipleri veya taraftarları tahrik edici veya aşağılayıcı şekilde bilgi veya demeç veremezler.

Madde 9 — Amasya Valiliğince alınmış ve kanunların verdiği yetkiye istinaden itihaz edilen ve yukarıda belirlenen Karar veya tedbirlerin tatbik ve icrasına muhalefet eden veya müşkülât gösterenler ile riayet etmeyenler hakkında hareketi ayrı bir suç teşkil etmediği takdirde Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesi uygulanır.

Madde 10 — Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 11 — Bu Kararı Amasya Valisi yürütür.

Sinop Valiliğinden:

Sokakta Yaşayan veya Çalıştırılan Çocukların Korunması Suretiyle Kamu Esenliğinin Sağlanması ile İlgili Karar

Karar Tarihi : 11/8/2003

Karar No : 2003/1186-1

Sinop'ta sokakta yaşamak, çalıştırılmak veya dilenmek zorunda bırakılan veya ebeveynleri tarafından emeği kiralanmak suretiyle çalıştırılan çocukların beden, ruh ve ahlaki gelişmeleri ve şahsi güvenlikleri tehlike içindedir. Bu çocuklar; fuhuş, alkollü içki kullanımı, hırsızlık ve yaralama olaylarının içine itilmektedir. Bu durum büyük bir sosyal tehlike olarak günümüzü ve yakın geleceğimizi tehdit etmektedir. Bu ağır sosyal tehlikeden herkesin çok zarar görmesi ihtimali vardır. Bu sorun asayiş ile birlikte can ve mal ve güvenliğini ihlal etmektedir.

Bu nedenle, 5442 sayılı İl İdaresi Kanununun 11/C maddesi uyarınca Sinop İl sınırları içerisinde huzur ve güvenliğin, kişi dokunulmazlığının, kamu esenliğinin sağlanması ve sokakta yaşayan veya çalıştırılan çocukların genel olarak beden ve ruh sağlığının korunması ile suç işlenmesinin önlenmesi amacıyla aşağıdaki tedbirler alınmıştır.

Madde 1 — Sokak, cadde, meydan, otogar, durak, tarihi ve kültürel mekanlar, ibadethaneler müstemilatı, terk edilmiş yapılar, inşaatlar, bankaların ATM'leri, köprü atlıları gibi yerler barınmak amacı ile kullanılmayacaktır.

Madde 2 — Onsekiz yaşın altındaki reşit olmayan çocuklar; otobüs gibi toplu taşıma araçlarında, nikah salonlarında, bar, diskotek gibi eğlence merkezlerinde, cadde ve sokakların kaldırımlarında veya akan trafik içinde ve umuma açık yerlerde çalıştırılmayacaktır.

Çocuklar sağlık ve gelişimlerine, öğrenimden faydalanma kabiliyetlerine zarar verecek şekilde, aile ve ikametgahından süreli olarak uzaklaşarak tarımsal faaliyetlerde çalıştırılmayacaktır.

Tarımsal faaliyetlerde çocuk emeği kiralanamayacaktır.

İlköğretim çağındaki çocuklar yukarıda belirtilen yerlerde çalıştırılmak yerine, okula devamları sağlanacaktır.

Bu hususların gerçekleştirilmesi ve takibi veli veya vasi veya aile başkanları tarafından sağlanacaktır.

Madde 3 — Her ne suretle olursa olsun uyuşturucu veya psikoaktif maddelerin amacı dışında satışı ve kullanılması yasaklanmıştır.

Madde 4 — 1 ve 2 nci madde kapsamındaki yerlerde barındıkları, yaşadıkları veya çalıştırıldıkları bilinen veya anlaşılan reşit olmayan küçüklerden herhangi bir eşya, mal (kağıt mendil, çiçek, sakız ve benzeri) veya hizmet (tartı ve benzeri) satın alınmayacaktır.

Madde 5 — Onsekiz yaşından küçük çocuklardan yukarıdaki maddelerde zikredilen yasakları ihlal edenler; yetki verilmiş kamu görevlileri ve gönüllü kuruluş mensupları tarafından barınma, iye, sağlık ve güvenlik gibi beşeri ve sosyal ihtiyaçlarının karşılanması amacıyla kanuni yakınlarına teslim edilmelerine veya tedavilerinin sağlanmasına veya sosyal hizmet mevzuatının öngördüğü prosedürün tamamlanıp koruma altına alınmasına kadar İl Sosyal Hizmetler Müdürlüğüne bağlı Çocuk ve Gençlik Merkezlerinde veya İl Emniyet Müdürlüğü Çocuk Şubesi Çocuk Bakım Ünitelerinde muhafaza veya kontrol altında bulundurulurlar.

Yukarıda belirtilen hususlar, İlçe Kaymakamlıklarının, Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü'nün görev sorumluluğunda, ilgili tüm kuruluşlar (Jandarma, Emniyet, Sağlık, Mahalli İdareler gibi) ve gönüllü kuruluşların mahallin en büyük mülki idare amirinin verdiği yetki belgesini haiz mensupları veya oluşturacakları heyetler vasıtasıyla yerine getirecek veya takip ve denetlenmesi sağlanacaktır.

Madde 6 — Yukarıda belirtilen tedbirler hilafına davranan sorumlular hakkında 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesine göre cezai işlem yapılmak üzere Cumhuriyet Başsavcılığına tevdi edilecektir.

Madde 7 — Bu Karar yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Madde 8 — Bu Kararı Sinop Valisi yürütür.

Uşak Valiliğinden:

Mahalli Çevre Kurulu Kararı

Karar Tarihi : 28/4/2003

Karar No : 2003/4

İl Mahalli Çevre Kurulu Vali Ali Fuat GÜVEN başkanlığında toplanarak aşağıdaki kararları almıştır.

1) YAKIT ÖZELLİKLERİ

Yerli Kömürlerin Özellikleri (Satışa Sunulan):

Alt Isıl Değer	(En Az) Kcal/kg	: 4000 (-200 Kcal/kg)
Yanar Kükürt	(En Çok) %	: 1
Boyut		: 18-200 mm arası 18 mm Altı ve 200 mm Üstü % 10 Tolerans

Isınmada Kullanılan İthal Kömürlerin Özellikleri (Satışa Sunulan):

Alt Isıl Değer (En Az) Kcal/kg	: 6000 (-500 Kcal/kg)
Toplam Kükürt (Kuru Bazda) %	: 1 + (% 0,1 Tolerans)
Uçucu Madde (Kuru Bazda) %	: 12-22 + (% 1 Tolerans)
Toplam Nem %	: 10 + (% 1 Tolerans)
Boyut	: 18-200 mm arası 18 mm Altı ve 200 mm Üstü % 10 Tolerans

Sanayi Amaçlı İthal Edilen Kömür Özellikleri (Satışa Sunulan):

Alt Isıl Değer (En az) Kcal/kg	: 6000 (-500 Kcal/kg)
Toplam Kükürt (En Çok, Kuru Bazda) %	: 1 + (% 0,1 Tolerans)
Uçucu Madde (Kuru Bazda) %	: 36 + (% 1 Tolerans)
Toplam Nem %	: 10 + (% 1 Tolerans)
Boyut	: 0-50 mm arası

Briket Kömür Özellikleri :

	I. Sınıf	II. Sınıf
Alt Isıl Değer (En Az) Kcal/kg	5000	4000
Kükürt Oranı (En Çok) %	0,8	1

Briket kömürde; TS 12055 “Kömür

Briketi Isınmada Kullanılan” standardına uyulmalıdır.

Kamu Kurum ve Kuruluşlarının Kullanacağı Kömür Özellikleri:

Alt Isıl Değer (En Az) Kcal/kg	: 6000 (-500 Kcal/kg)
Toplam Kükürt (Kuru Bazda) %	: 1 + (% 0,1 Tolerans)
Uçucu Madde (Kuru Bazda) %	: 12-22 + (% 1 Tolerans)
Toplam Nem %	: 10 + (% 1 Tolerans)
Boyut	: 18-200 mm arası 18 mm Altı ve 200 mm Üstü % 10 Tolerans

– Kalorifik değerlerin önerilen sınırlardan daha yüksek olması halinde yanar kükürt oranları fazla her 1000 Kcal/kg için % 0,25’den fazla artırılamaz.

Sıvı Yakıt:

Konutlarda ve sanayide % 1,5’den fazla kükürt içeren 5-6 nolu fuel-oil’in kullanılmamasına, % 1,5 kükürt içeren kalorifer yakıtı (Tüpraş 615) kullanılmasına,

2) GENEL KURALLAR

a) Uşak İli Merkez İlçe Belediye sınırları içerisinde bulunan (Bölme Beldesi dahil) sanayi kuruluşları, mesken, ticari işletmeler ve kamu kurum ve kuruluşlarında İl Mahalli Çevre Kurulunca belirlenen özelliklere sahip olmayan katı ve sıvı yakıtların tüketilmesi, depolanması ve pazarlanmasının yasaklanmasına,

b) Hava Kirliliği ihtimali olan ilçelerde, kirlilik yükü ve coğrafi konumları göz önüne alınarak, alınan bu kararlar çerçevesinde İlçe Hıfzıssıhha Kurul Kararlarının oluşturularak uygulanmasına,

c) Isınma ve sanayi amaçlı olarak petrokok kullanımının yasaklanmasına,

d) 1 inci maddede belirtilen standartlara uymayan katı ve sıvı yakıtlar ile yanık yağ, lastik, çöp, plastik, elyaf artığı ve benzeri hava kirliliğine neden olabilecek maddelerin yakılmasının yasaklanmasına,

3) KÖMÜR SATIŞI VE TÜKETİMİ YAPACAKLARIN UYMASI GEREKEN KURALLAR

a) İlimizde 31/5/2004 tarihine kadar ısınma ve sanayi amaçlı kullanılacak, kriterlere uygun yerli, ithal ve briket kömür satışı yapacak olan firmaların;

(1) Uşak Valiliğine müracaat ederek İl Çevre ve Orman Müdürlüğü, Belediye Başkanlığı ve Sağlık Müdürlüğü elemanlarından oluşan bir komisyon marifetiyle satacakları kömürün menşinden usulüne uygun numuneler aldıklarına,

(2) Kendilerine teslim edilen numunelerin analizlerini Çevre ve Orman Bakanlığı Referans Laboratuvarlarında yaptırılmasına,

(3) Komisyon giderleri ile analiz giderlerinin müracaatçı tarafından karşılanmasına,

(4) Komisyonca numune analiz sonuçlarının değerlendirilmesine ve MÇK kararlarına uygun olan yakıtlar için Uşak Valiliğince "Uygunluk Belgesi" verilmesine, uygun görülmeyenlerin talebinin reddedilmesine,

b) İthal kömürler için Çevre ve Orman Bakanlığından ithal izni alan firmaların, noter onaylı olmak kaydıyla gerekli evraklarını (Bakanlık yazısı ve ekleri, kontrol belgesi, proforma fatura, analiz sertifikası, gümrük giriş beyannamesi, uluslar arası gözetim firmalarınca numunesi alınan MTA veya TÜBİTAK analiz raporu) vererek satış izin belgelerini Uşak Valiliğinden almalarına,

c) Uşak iline izin belgesi almadan yerli, ithal ve ithal tozdan üretilen briket kömürlerin getirilmemesine, izin belgesi alma talebinde bulunan firmaların analiz sonuçları belirlenmeden Uşak iline sevkiyat yapmalarına,

d) Yukarıda kriterleri belirlenen katı ve sıvı yakıtların dışında yakıt kullanmak isteyen sanayi kuruluşlarının yakma teknolojileri ve arıtma sistemleri ile ilgili gerekli belgeleri yetkili merciyeye vermeleri, Hava Kalitesinin Korunması Yönetmeliğinde belirtilen sınır değerleri aşmamak üzere yetkili makamdan izin belgesi almalarına,

e) Yakıt kriterlerine bakılmaksızın Valilikten satış izin belgesi almamış firmaların Uşak İli Merkez İlçe Belediye sınırları içerisinde yakıt satışına izin verilmemesine,

f) Sanayi kuruluşlarının ve diğer kurumların kendi ihtiyaçları olan katı ve sıvı yakıtları, 3. Bölüm (a) bendinde belirtilen komisyonun belirleyeceği esaslar çerçevesinde izin almak kaydıyla temin edebilmelerine,

g) Tüketicilerin kömürlerini satış izin belgesi olan bayilerden almalarına, aldıkları kömüre ait irsaliye, fatura ve/veya perakende satış fişi almalarına ve denetleme sırasında bunları ibraz etmekle yükümlü olmalarına,

h) İlimiz Merkez Belediye sınırları içerisinde kömür satışı yapacak olan gerçek ve tüzel kişilerin belirlenen belgelerle Uşak Valiliğinden "Kömür Satış İzni" almak üzere müracaat etmelerine,

i) İlimiz Merkez İlçe Belediye sınırları içerisinde kömür satışı yapacak olan gerçek ve tüzel kişilerin Uşak Valiliğinden "Uygunluk Belgesi" alan firmalardan kömür getirmelerine,

j) Briket kömür satıcılarının, üreticinin kullandığı kömür tozunu, cinsini, özelliklerini, kullanılan bağlayıcı türünü, bağlayıcı için yapılan sözleşmenin onaylı örneğini üretici firmadan temin etmelerine ve denetimlerde ibraz etmelerine,

4) DENETİM

a) Uşak İline izinsiz kömür (ısınma ve sanayi amaçlı) giriş-çıkışlarını kontrol etmek üzere Belediye Başkanlığınca sabit kontrol noktaları kurulmasına ve 24 saat esasına uygun çalışmak üzere Belediye Başkanlığı, İl Emniyet Müdürlüğü, İl Çevre Müdürlüğü ve Defterdarlık tarafından personel görevlendirilmesine,

(1) Şehir içi ve şehir dışı yollarda; Belediye Başkanlığı, İl Emniyet Müdürlüğü ve İl Jandarma Komutanlığınca gezici denetim ekibi oluşturulmasına ve 24 saat esasına göre denetimlerin yapılmasına,

(2) Isınma ve sanayi amaçlı katı ve sıvı yakıt nakliyesi yapan araçlardan;

— Menşei belgesi

— Kantar fişi

— Sevki irsaliyesi veya fatura istenmesine,

Bu belgelerin kontrol noktalarında denetlenerek menşei belgesine "Kontrol Edilmiştir" kaşesi vurulmasına, tarih ve saat yazılarak araç şoförüne verilmesine, "Kontrol Edilmiştir" kaşesi vurulmamış evrakla ilimize giren kömürlere kaçak yakıt muamelesi yapılmasına,

(3) Transit geçiş yapacak araçlardaki menşei belgesine "Transit Geçiş" kaşesi vurulmasına, tarih ve saat yazılmasına, "Transit Geçiş" kaşeli araçların şehir merkezinde yakalanması halinde yasal işlem yapılmasına,

b) Kalorifer ateşçisinin, Milli Eğitim Bakanlığınca bağlı bir kuruluştan ve/veya Makine Mühendisleri Odası tarafından ateşçi diplomasını haiz olmasına, en fazla 2 apartmana (birbirine komşu) ait kaloriferi yakmasına, yapılan denetimlerde aksi tespit edildiğinde apartman yönetimi ve kaloriferci (ateşçi) hakkında yasal işlem uygulanmasına,

c) Isı Yalıtım Yönetmeliği uygulamaları konusunda Belediye Başkanlığı ile Bayındırlık ve İskan Müdürlüğü Koordinatörlüğünde Mimarlar Odası, Makine Mühendisleri Odası, İnşaat Mühendisleri Odası tarafından işbirliği yapılmasına,

5) DÜZENLEYİCİ HÜKÜMLER

Sıcaklık şartları ve yakma şartları ile ilgili olarak;

a) Dış ortam sıcaklığı gece ve gündüz 150C'nin üzerinde olduğu günlerde kalorifer ve sobaların yakılmamasına,

b) Kalorifer ve sobaların işyerlerinde bina iç ortam sıcaklığı 180C, konutlarda 200C'den yukarı olmayacak şekilde yakılmasının sağlanmasına,

c) Hastaneler, yatılı ve gündüzlü okullar, öğrenci yurtları, yaşlılar ve güçsüzlerin yurtları, kreşler, terminaller ve kolluk binalarında kalorifer ve sobaların iç ortam sıcaklığı 200C'den fazla olmayacak ve hava kirliliğine neden olmayacak şekilde yakılmasına,

d) İlimizdeki kamu kurum ve kuruluşlarına, işyerlerine ve meskenlere ait bacaların bakım ve temizlikleri ile kalorifer kazanlarının bakımlarının 1 Ekim tarihine kadar yaptırılmasına,

e) İhbarında bulunmak isteyenlerin;

Alo Zabıta 153

Polis İmdat 155

Jandarma İmdat 156

İl Çevre ve Orman Müdürlüğü 2273724

nolu telefonları aramalarına,

f) 2003-2004 dönemi için verilen "Satış İzin Belgeleri"nin 31/5/2004 tarihine kadar geçerli olmasına,

6) CEZAI İŞLEMLER

a) Normal veya ihbar üzerine yapılan denetimler neticesinde, satış izni belgesi olup cezai işlemin uygulanmasını gerektiren bir durumun tespiti halinde, söz konusu firmaya idari para cezası ve satış izni belgesinin iptali yaptırımlarının uygulanmasına,

b) Belediye Başkanlığınca; oluşturulan sabit denetim istasyonları ve mobil ekipleri tarafından kontrol edilen katı ve sıvı yakıt taşıyan araçlardan istenen belgelerin bulunmaması veya kullanımına müsaade edilmeyen katı veya sıvı yakıtın tespiti halinde, ilgilisi hakkında yasal işlemler yapılncaya kadar araçların otoparka çekilmesine, işlem sonucunda araçların şehir dışına çıkışının sağlanmasına, bu süre içerisinde otopark, analiz ve diğer gider masraflarının araç sahibi tarafından sağlanmasına,

c) 2872 sayılı Çevre Kanunu gereği yasal işlem yapılmak üzere, belediyelerce tanzim edilecek tutanak ve evrakların İl Çevre ve Orman Müdürlüğüne gönderilmesine,

d) Yasaklanmış katı ve sıvı yakıtları toptan ve perakende depolayan, satışını yapan kişi ve kuruluşlara 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanunu, 2872 sayılı Çevre Kanunu ve 765 sayılı Türk Ceza Kanununun 526 ncı maddesi gereği yasal işlem yapılmasına,

e) Yasaklanmış katı ve sıvı yakıt kullanan veya depolayan ve ateşçi belgesi olmayan kaloriferci çalıştıran apartman ve/veya site yönetimi hakkında 2872 sayılı Çevre Kanunu uyarınca cezai işlem uygulanmasına,

Oy birliği ile karar verilmiştir.

Tebliğ olunur.

[Sayfa Başı](#)